

SÜT KARDESİ

TÜRKİYE SÜT ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ YAYINIDIR

MART 2016

3 AYDA BİR YAYINLANIR

**DEĞERLİ KRİZ BOYKOTLA DEĞİL
DİYALOGLA ÇÖZÜLÜR**

**SÜTÜNÜ SATAMAYAN
BAKANLIĞI ARASIN**

**ROGRAMI
A GİRDİ**

**BAKAN ÇELİK:
"SÜTÜM NE
OLACAK" ENDİŞESİ
YAŞANMAYACAK**

Büyükbaş Hayvancılık Kredileriyle üretimini artırmak isteyenlere destek Ziraat'ten!

Müşteri İletişim
Merkezi

www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası

Bir bankadan daha fazlası

/ziraatbankasi

YÖNETİM KURULU

Fatih Salih OKUMUŞ

Simav Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı- Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Tevfik KESKİN

Hayrabolu Süt Üreticileri Birliği Merkez Birliği Temsilcisi, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Münir ALTINBAŞ

Denizli Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı- Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi (Muhasep Üye)

Mehmet BAŞ

Amasya Ziraat Odası Başkanı, Amasya Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Onursal Başkanı

Ağit HAŞİMOĞLU

Silopi Ziraat Odası Başkanı, Silopi Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

Ali İhsan GEZGİN

Milas Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

Selçuk GÖKMEN

Şarkıkaraağaç Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

Mustafa ERTUĞRAL

İnönü Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi--Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Denetim Kurulu Üyesi

Halil DEVECİ

Ödemiş Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Denetim Kurulu Üyesi

Lütfi ÜNSAL

Sarıoğlu Süt Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Denetim Kurulu Üyesi

DENETİM KURULU

**Fatih Salih
OKUMUŞ**

Türkiye Süt
Üreticileri Merkez
Birliği Yönetim
Kurulu Başkanı

Güçlü Birlik demek güçlü üretici demek

Değerli Süt Kardeşi okurları,

Ülkemizdeki tüm süt üreticilerinin, bünyemizdeki tüm birliklerin sesinin çok daha gür çıkması amacıyla yayın Hayatına başlayan dergimizin ikinci sayısını sizlere ulaştırmanın heyecanını yaşıyoruz. Gündemimiz yoğun... Süt üretiminde arz fazlası olduğu iddiasıyla, referans fiyatın altında süt alımlarının yol açtığı krizi aşma noktasında ciddi çaba harcadık. Süt üreticilerine oynanan oyunu medya kanallarını da kullanarak Türkiye'ye anlattık. Bu konuda sesimizi herkes duydu. Nitekim Sayın Bakanımız Faruk Çelik, süt tozu teşviğine rağmen, sanayicilerin, aracı kullanarak, çiğ sütü referans fiyatın altında almasına asla izin vermeyeceklerini açıkladı. Bakanlığımızın süt fiyatına yaptığı müdahaleyi destekliyoruz. İsterdik ki bu konuda her türlü planlamalarını yapan Merkez Birliğimiz ile istişareli hareket edilsin ve sorumluluk paylaşılsın...Bu kriz, süt üreticilerinin 'birlik içinde' olmalarının zaruretini bir kez daha gözler önüne serdi. Değerli üyelerimiz, hepinizin bildiği gibi kanunla kurulan Merkez Birliğimize bağlı (sayıları 306'ya ulaşan) birliklerimiz, süt ve hayvancılık sektöründeki yaklaşık 500 bin üreticiye, eğitim çalışmaları, sütün pazarlanması, kayıt altına alınması, kaliteleştirme çalışmaları, soğuk zincir merkezleri ve laboratuvar kurma v.s hizmetleri sunuyor. Bu hizmetler için 2 binden fazla personeli istihdam ediyor. Bu görevleri de başka hiçbir destek almadan yalnızca üyelik aidatları ile yerine getiriyor. Ancak 2015 yılının kasım ve aralık ayları süt teşvik primlerinin doğrudan üreticilerin hesabına yatırılması, tüm Birliklerimizi ve Merkez Birliği'ni zor duruma soktu. Kanuni hakkımız olan üyelik aidatlarına güvenerek, yatırımlarını yapan birliklerimiz ciddi sıkıntı içinde. Yatırımların sektöre uğraması, personele maaş ödene-memesi, kanunla belirtilen görevlerin yerine getirilmesi noktasında yaşanacak sıkıntılar

takdir edersiniz ki üreticilerimiz açısından da olumsuzluklara yol açacak. Güçlü Birlik demek, güçlü üretici demek, siz de bunu takdir edeceksiniz. 5488 sayılı Tarım Kanununun amir hükümlerinden biri de üretici örgütlerinin desteklenmesi ve örgütlü üreticinin yapılanması. Dolayısıyla destekleme ödemelerinin kanunda yer alan ifadesiyle 'üretici örgütler

vasıtasıyla yapılabilirliğinin' sağlanmasının süt destekleme ödemelerinde dikkate alınmasını bekliyoruz. Üyelik aidatlarıyla ilgili dikkat çekilmesi gereken bir başka nokta daha var. Bilindiği üzere aidat borcu olanların genel kurula katılma hakkını elde etmeleri tüzüğümüze göre mümkün değil. Bu açıdan da aidat ödenmesi hususunda daha titiz hareket edilmesi gerekli.

Sözü uzattık ama çok önemli bir konu daha var... Bakanlığımız bilindiği gibi tarımsal örgüt yapılanması çalışmaları başlattı. Yeni yasa taslağında birliklerin il bazlı dizayn edileceği yönündeki söylentilerin asılsız çıkacağını umuyoruz.

Zira süt üretici birliklerimiz gücünü kanundan, üyelerinden ve en önemlisi ilçe bazlı yapılanmasından alıyor. İlçelerde bulunduğumuz için tüm üyelerimizi tanıyor, düğününde cenazesinde yerimizi alıyor, dertlerini çok iyi biliyoruz. Süt yönetimi ve müdahalesi uzaktan yapılamaz.

Değerli Süt Kardeşi okurları, malumunuz ülke olarak sıkıntılı bir süreçten geçiyoruz. Hiçbir insani değer tanımayan terör örgütünün canice eylemleri sonucu yitirdiğimiz canların acısını yaşıyoruz. Ancak Türkiye Cumhuriyeti'ne diz çöktürmeye çalışan şer odakları bunu hiç bir zaman başaramayacak.

Bu bağlamda terörle mücadele içindeki devletin tüm birimlerine, kahraman güvenlik güçlerimize desteğimiz tam. Allah onların yar ve yardımcısı olsun. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, minnet duygularımızı ifade ediyoruz. Üçüncü sayımızda, içinde acıların, sorunların bulunmadığı bir gündemle buluşmak dileğiyle... Sağlıcakla kalın....

İmtiyaz Sahibi:
Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği adına
Arzu Kobal

Genel Yayın Yönetmeni:
Sibel Bilgi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Dilşat Yardımcı

Bilim Kurulu:
Prof. Dr. Atilla Yetişmen, Prof. Dr. Gürsel
Dellal, Prof. Dr. Harun R. Uysal, Prof. Dr.
İbrahim Ak, Prof. Dr. Nevzat Artık, Prof. Dr.
Orhan Özçatalbaş, Prof. Dr. U. Tansel Şireli,
Doç. Dr. Ayşe Uzman, Doç. Dr. Ömer Tömek,
Vet. Hekim Tahir S. Yavuz

Hukuk Danışmanı:
A. Atilla Metin

Mali Danışman:
Münir Altınbaş

Yayın Türü:
Yerel Süreli

Basım Yeri:
Arkadaş Basım
Kazım Karabekir Cd. Sütçüoğlu İşhanı
No: 37/4 Ulus-Ankara
Tel: 0312 341 57 07
Basım Tarihi:

Yönetim Yeri:
Mustafa Kemal Mahallesi 2127. Cadde 18/6
Çankaya - Ankara
Tel: 0 312 418 38 50 / 0 312 418 38 81
Fax: 0 312 418 38 51
www.sutkardesi.com
info@sutkardesi.com

32 Sektör sorunlarının çözümü için komisyon oluşturuldu

8	Taban fiyat uygulaması şart	33	Komisyon'dan ilk rapor
12	Uyanıklık yapanla sütü ucuz alanla uğraşacağız	34	Sütaş'tan Tire'ye dev yatırım
15	Pınar Süt 42 yaşında	36	Ar-Ge politikaları ve tarım
16	Türkiye süt sığırcılığında eğitimin önemi	38	Sütün zirvesi Ada'da buluştu
18	Açıkta peynir satışına yasak	40	Canlı Hayvan Fuarı ziyaretçi rekoru kırdı
20	Kriz boykotla değil diyalogla çözülür	42	Niğde ve Bor'dan nezaket ziyareti
22	Süt üreticisi krizde	44	Okul sütü programı beşinci yılına girdi
23	Deniz'in bereketi tarımla buluştu	46	Tarım ve hayvancılık sektörü İzmir'de buluştu
24	Bir idik birlik olduk üreticinin gücü olduk	48	Uzun ömürlü süt ile pastörize süt arasındaki farklar
28	Sütün satamayan Bakanlığı arasın	50	ESK, İzmir'de süt alımına başladı
29	Süt içmeniz için 7 önemli neden	52	Formül İsviçre'den rayihası Kars'tan
30	Kaliteli süt neden önemlidir		
31	Danış'e hayırlı olsun ziyareti		
32	Sektör sorunlarının çözümü için komisyon oluşturuldu		

18 Açıkta peynir satışına yasak

34 Süttaş'tan Tire'ye dev yatırım

24 Bir idik birlik olduk üreticinin gücü olduk

8 Taban fiyat uygulaması şart

Merkez
Birliği Başkan
Okumuş'un sunduğu
krizden çıkış reçetesi med-
yada geniş yankı buldu.
Okumuş, ekibiyle hazırladığı
yol haritasında öncelikle
taban fiyat uygulamasına
geçilmesi gerektiğine
dikkat çekti

Süt sektöründe, son dönemde oluşan kaosu ortadan kaldırılması, çiğ süt üreticisinin mağduriyetini giderecek kalıcı çözümlerin üretilmesine yönelik çalışmalarda önemli yol alındı. Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği, yalnızca sorunları dile getiren bir örgüt olmakla yetinmenin üreticiye yeterli katkıyı sağlamayacağı bilincinden hareketle, çözüm önerileri getiren tavırla sektörde başat rol üstlenen kurumların başında geliyor.

Birlik Başkanı Fatih Salih Okumuş'un ekibiyle birlikte hazırladığı "krizden çıkış reçetesi" mart ayı başlarında medya organlarında da yankı uyandırdı.

Okumuş'un öncelikle acilen taban fiyat uygulamasına geçilmesi gerektiğine dikkat çektiği "çözüm yolu haritasında" öne çıkan başlıklar şöyle:

Taban fiyat uygulaması şart

ÇİĞ SÜT FİYATLARINDAKİ DEĞİŞİM NE ANLAMA GELİYOR?

ERKEN UYARI DÖNEMİ :
YILLIK FİYATIN ARTMAMASI
(2014-HAZİRAN-2015 ARALIK 1,15 LT/TL)
UYARI DÖNEMİ : % 5- 10 ARASI DÜŞÜŞ
(OCAK 2016 1,07LT/TL)
KRİZ DÖNEMİ : % 10-15 ARASI DÜŞÜŞ
ŞUBAT 2016 1,0 LT/TL)
KAOS VE YIKIM DÖNEMİ :
% 15 VE ÜZERİ DÜŞÜŞ
(MART 2016 1,0- 0,90 LT/TL)

● Taban fiyatta tam yağlı süt esas alınmalı ve Çiğ Süt Taban Fiyatı Belirleme Komisyonu kurulmalı

● Çiğ sütün pazarlamasında 'üretici örgüt' tanımı yetki ve görevleri belirlenerek acilen tüm taraflara tebliğ edilmeli. Destekleme birim fiyatının belirlenmesi kurala bağlanmalı ve formülize edilmeli

● Mevsimsel arz durumu-maliyet- kalite- örgütlülük durumu dikkate alınmalı.

● Genel Müdürlük oluru ile illere gönderilen aracı- toplayıcıların müstahsillerinin kabul edileceğine dair yazı geri çekilmeli

● Süt tozu uygulamasında kota dağıtımı ve dönemi üretici örgütlerinin de katılacağı komisyonla belirlenmeli. Süt tozu ve okul sütü için gerekli olan çiğ sütün tedarikinin mutlaka üretici örgütü üzerinden yapılması sağlanmalı

● Çiğ sütün tedariki ile ilgili yönetmelik

Süt piyasası ile ilgili tespitler-I

- Sanayide işlenen çiğ süt miktarı piyasayı olumsuz etkileyecek oranda artmamaktadır.
- 2015 yılında sanayiye giden süt miktarı bir önce yıla göre % 3 oranında artmıştır.
- Çiğ süt arz fazlalığı yoktur.
- Çiğ süt üretiminde sadece mevsimsel değişim vardır.
- Çiğ süt fiyatları 2014 haziran ayında Ulusal Süt Konseyinde 1,15 TL de sabitlenmiş ve hiç değişmemiştir.
- Aynı süreler içinde işlenmiş süt ürünlerinde fiyat artışı en az %20 ve üzeri oranında artmıştır.
- Sanayici çiğ süt üretimi artmadığı halde fiyatları aşağıya çekmiştir.
- Çiğ süt referans fiyatı ülke genelinde uygulanamamaktadır.
- Kırmızı et fiyatlarının artışı dışı sığır kesimini artırmıştır.

Süt piyasası ile ilgili tespitler-II

- Çiğ süt piyasasında Marmara bölgesi hariç ülke genelinde aracı-toplayıcı egemenliği vardır.
- Aracı-toplayıcıya müstahsil makbuzu kesme hakkı tanınarak üreticinin örgütlü yapısı kırılmaya çalışılmaktadır.
- Süt Üretici Birliklerinin pazarlama etkinliği, gücü ve yetkisi, görevi olmayan diğer örgütlerce kırılmaktadır.
- Regülasyon amaçlı süt tozu desteklerinde tedarik edilen çiğ süt hiç gereği yokken mevsimsel arz dönemleri dışında uygulanmaya başlanmıştır.

revize edilmeli.

Okumuş bu öneriler için yapılacak tek şeyin uygulama tebliğleri değişikliği olduğunu dile getirdi.

ARZ FAZLASI YOK

Çiğ süt fiyatındaki krizin arz fazlasından kaynaklandığı yönündeki algının bütünüyle gerçek dışı olduğunu belirten Okumuş, şu bilgileri verdi: "Sanayide işlenen çiğ süt miktarı piyasayı olumsuz etkileyecek oranda artmıyor. 2015 yılında sanayiye giden süt miktarı bir önce yıla göre yalnızca yüzde 3 oranında arttı. Çiğ süt arz fazlalığı yok, sadece mevsimsel değişim söz konusu. Çiğ süt fiyatı Haziran 2014'te Ulusal Süt Konseyinde 1,15 TL olarak sabitlendi. Aynı süreler içinde işlenmiş süt ürünlerinin fiyatı en az yüzde 20 arttı. Sanayici çiğ süt üretimi artmadığı halde fiyatları aşağıya çekti. Çiğ süt referans fiyatı ülke genelinde uygulanamamaktadır. Kırmızı et fiyatlarının yükselişi dışı sığır kesimini artırdı.

TARAFLAR ÇİĞ SÜT FİYATLARININ DÜŞMESİNİN NEDENLERİNE NASIL BAKIYOR?

SANAYİCİ TARAFININ GÖRÜŞÜ;

- SÜT ARZ FAZLALIĞI VARDIR.
- İÇ TÜKETİM AZALMIŞTIR.
- İHRACAT DÜŞMÜŞTÜR.
- MARKETLER TEDARİKTE VADE SÜRELERİNİ UZATMIŞTIR.

ÜRETİCİ TARAFININ GÖRÜŞÜ;

- ÇİĞ SÜT ALIM FİYATININ ARTMAMASI VE DÜŞMESİ SANAYİCİNİN BİR OYUNDUR. YILLARDIR AYNI OYUN TEKRARLANIYOR)
- YEREL MANDIRALARIN GÜÇLÜ OLMAMASI KRİZDE ETKEN
- FİYATLARIN BELİRLENMESİNDE ÜRETİCİ TARAFININ HİÇ BİR ETKİSİ, YETKİSİ YOK. SÜTÜN DEPOLANAMAMASI- ELDEN ÇIKARTILMA ZORUNLULUĞUNUN BİLİNMESİ DEZAVANTAJ OLUYOR
- TEDARİK SÖZLEŞMELERİNİN YANLIŞ UYGULAMAYA KONULMASI SONUCU ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ YERİNE ARACI -TOPLAYICILARIN SANAYİCİLERCE MUHATAP ALINMASI SIKINTI YARATIYOR

Çiğ Süt Piyasasına Müdahale Edilmez İse Üreticilere Etkisi Ne Olur

- Üretici endişeye düşecek, gelecek beklentilerinde hayal kırıklığı yaşayacak ve Süt üretiminde verimliliği dikkate almayacak,
- Maliyetleri azaltmak için hayvan beslemesi kısıtlanacak ve hayvan sağlığı bozulacak,
- Çiğ süt pazarı tüccarların eline geçecek,
- Borç ve kredi ödemeleri yapılamayacak,
- İşletmeler küçültülecek veya değeri altında satılacak,
- Dişi hayvan kesimleri artacak, Devletin şuan yaptığı müdahale kalemleri ve metoduda etkisiz kalacak,
- Çiftliklerin pozitif yönde ki tüm kazanımları (sağlık, teknik, yönetim becerileri) de negatife dönüşecek,
- İslah ve kalite güvenceleri yok olacak, (ıslah, kalite, güven vb)
- İşsizlik artacak,

Çiğ Süt Piyasasına Müdahale Edilmez İse Sanayiciye Etkisi

- Kaliteli ve istikrarlı süt alımı yapamayacak,
- İhracatı olumsuz etkilenecek,
- Yıllık yatırımlarda öngörü planları daima negatif yönde gerçekleşecek,
- Üretim maliyetleri artacak,
- Küçülmeler ve kapanmalar artacak,
- Arz boşlukları oluşacak, ithalat artacak,
- İstihdam azalacak,
- Borç ve kredi ödemeleri yapılamayacak,

SÜT PİYASASINA MÜDAHALE GEREKLİ Mİ ? MÜDAHALE NASIL YAPILMALIDIR?

- SEKTÖR ERKEN UYARI-UYARI DÖNEMLERİNİ YAŞAMIŞTIR. İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DÖNEM KRİZ DÖNEMİDİR.
- DIŞI DANA- İNEK KESİMİ ARTACAKTIR.
- ET PİYASASININ DÜZENLİ İŞLEMESİ SÜT FİYATLARINA BAĞLIDIR. GELİNE
- DURUM ET PİYASASINIDA OLUMSUZ ETKİLEMEKTEDİR.
- SEKTÖRE MÜDAHALE ŞART HALİNE GELMİŞTİR.
- MÜDAHALE İÇİN ACIL-ORTA VE UZUN DÖNEM TEDBİRLER ALINARAK UYGULAMAYA KONMALIDIR.

ÖRGÜTLÜ YAPI KIRILMAMALI

Okumuş, çiğ süt piyasasında Marmara bölgesi hariç, ülke genelinde aracı-toplayıcı egemenliğinin bulunduğunu, bunun önemli bir sorun olduğunu anlattı.

Aracı-toplayıcıya müstahsil makbuzu kesme hakkı tanınarak üreticinin örgütlü yapısının kırılmaya çalışıldığına dikkat çeken Okumuş, "Süt Üretici Birliklerinin pazarlama etkinliği, gücü ve yetkisi, görevi olmayan diğer örgütlerce kırılmaktadır. Regülasyon amaçlı süt tozu desteklerinde tedarik edilen çiğ süt hiç gereği yokken mevsimsel arz dönemleri dışında uygulanmaya başlandı" dedi.

Sanayicilerin, "Sütte arz fazlalığı var, iç tüketim azaldı, ihracat düştü, marketler tedarıkte vade sürelerini uzattı" diyerek fiyatları aşağıya çektiğini ancak üretici cephesinde durumun farklı olduğunu vurgulayan Okumuş, şu bilgileri verdi:

"Üretici, çiğ süt alım fiyatının düşürülmesinin sanayicinin bir oyunu olduğunu, bu oyunun yıllardır tekrarlandığını düşünüyor. Yerel mandırınların güçsüzlüğü, tedarik sözleşmelerinin yanlış uygulamaya konulması yüzünden üretici örgütlerinin yerine aracı-toplayıcıların sanayicilerce muhatap alınması sorunun temelindeki etkenler arasında yer alıyor."

SANAYİCİ DE ZARARLI ÇIKACAK

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Fatih Salih Okumuş, krizin aşılması için sektöre müdahalede bulunulmazsa, bunun yalnızca üreticiye değil, orta ve uzun vadede sanayiciyi de zarar vereceğine dikkat çekerek, şunları söyledi:

"Müdahale yapılmazsa, üretici endişeye düşecek, süt üretiminde verimliliği dikkate almayacak.

Maliyetleri azaltmak için hayvan beslemesi kısıtlanacak ve hayvan sağlığı bozulacak. Çiğ süt pazarı tüccarın eline geçecek, borç ve kredi ödemeleri yapılamayacak. İşletmeler küçültülecek veya değeri altında satılacak. Dışı hayvan kesimleri artacak. Devletin şuan yaptığı müdahale kalemleri de etkisiz kalacak. Çiftlikler teknik, yönetim beceresi gibi kazanımlarını yitirecek. İslah ve kalite güvenceleri yok olacak. Olumsuzluklar sanayiciyi de vuracak. Sanayici, kaliteli ve istikrarlı süt alımı yapamayacak, ihracatı olumsuz etkilenecek. Yıllık yatırımlarda öngörü planları daima negatif yönde gerçekleşecek. Üretim maliyetleri artacak. Küçülmeler ve kapanmalar artacak. Arz boşlukları oluşacak, ithalat artacak, istihdam azalacak. Borç ve kredi ödemeleri yapılamayacak."

YAPILMASI GEREKENLER

KISA VADEDE

- 1- Çiğ süt fiyatlarında taban fiyat uygulamasına geçilmelidir. Taban fiyat için tam yağlı süt esas alınmalıdır.
 - 2- Çiğ süt taban fiyat belirleme komisyonu kurulmalıdır.
 - 3- Çiğ sütün pazarlamasında üretici örgütü tanımı yetki ve görevleri belirlenerek acilen tüm taraflara tebliğ edilmelidir.
 - 4- Destekleme birim fiyatının belirlenmesi kurala bağlanmalı ve formülize edilmelidir. Mevsimsel arz durumu-maliyet- kalite- örgütlülük durumu dikkate alınmalıdır.
 - 5- Genel Müdürlük oluru ile illere gönderilen aracı-toplayıcıların müstahsillerinin kabul edileceğine dair yazı geri çekilmelidir.
 - 6- Süt tozu uygulamasında kota dağıtımı ve dönemi üretici örgütlerinin de katılacağı komisyonla belirlenmelidir.
 - 7- Süt tozu ve okul sütü için gerekli olan çiğ sütün tedariki mutlaka üretici örgütü üzerinden yapılması sağlanmalıdır.
 - 8- Çiğ sütün tedariki ile ilgili yönetmelik revize edilmelidir.
- Bu öneriler için yapılacak tek şey uygulama tebliğlerinin değişikliğidir

ORTA VE UZUN VADEDE

- 1- Çiğ süt tedariki ile ilgili sanayici-işleyici firmaların ihtiyaç analizleri ve bölge içi-dışı talepleri çıkarılarak bir kurala bağlanıp planlama yapılmalıdır.
- 2- Süt tüketiminin de iç talebin artırılması için kampanyalar başlatılmalıdır.
- 3- Dış ticarete yeni pazarlar bulunmalıdır.
- 4- Süt ürünlerinde yerel markalaşma teşvik edilmelidir.
- 5- Üretici örgütlerinin süt ürünleri işleyecek tesislere sahip olmaları teşvik edilerek uzun vadeli kredi kullanmaları sağlanmalıdır.
- 6- Süt hayvancılığın da karlılığı artırmak için girdi maliyetlerini azaltacak projeler devreye sokulmalıdır. Yemde yapılan KDV indirimi üreticiye yansımalıdır.
- 7- İşletme büyüklüklerine göre teşvik modelleri geliştirilmelidir.
- 8- Büyük işletmeler ile orta ve küçük işletmeler tanımlanarak teşvik-vergi- pirim- kredi kaynakları kullanımı orta ve küçük işletmeler lehine olmalıdır.
- 9- meraların yönetimi- ıslahı bürokrasi azaltılarak üreticilere verilerek uygulanmalıdır.

Uyanıklık yapanla sütü ucuza alanla uğraşacağız

Gıda, Tarım ve
Hayvancılık Bakanı
Faruk Çelik,
sütün, belirlenen
fiyatın altında
alınmasına göz
yummayacaklarını
belirterek, buna
devam eden
sanayicilere,
"Benim seninle
işim var
arkadaş.
Seninle
uğraşacağım"
dedi

Türk yoğurdu ve peynirinin dünya pazarlarında hak ettiği yeri alması için çaba harcadıklarını, bunun yolunun çiğ süt üreticilerinin desteklenmesinden geçtiğini ifade etti. Arz fazlası sütün alınıp süt tozuna dönüştürülmesi çalışmalarına hemen başlayacaklarını anlatan Bakan Çelik, üreticinin "benim sütüm ne olacak" diye endişe yaşamayacağını dile getirdi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Ulusal Süt Konseyi'nin çiğ sütte belirlediği (1 litre 1.15 lira) referans fiyata uymayan sanayicilere tepki gösterdi.

Bakan Çelik, sütün litresinin 1 liraya hatta 85 kuruşa alındığını öğrenince, sanayicilerle "ne yapalım" diye sordüğünü ve "sütü, toza dönüştürsek zaman kazanırız ve ihraç ederiz" cevabı aldığını belirtti.

BAKANLAR KURULU UĞRAŞIR

Süt tozu için sanayicilerin önce 4 bin lira, sonra da 4 bin 500 lira destek istediklerini, bu talepleri yerine getirdiklerini anlatan Bakan Çelik şöyle devam etti:

"Ama şimdi tekrar sorun yaşanmaya başladı. Sanayici arkadaşım, 4 bin 500 lira destekle sen süt tozunu yap diye senin istediğin desteği verdik. Sen bunu yeterli görmeyip araya müteahhitleri koyuyorsan, uyanıklık yapıp 115 ton süt sözü verdiğinden, sen aradan çıkıp araya müteahhitleri gönderip ucuz sütü alıp kendi fabrikanda işliyorsan, benim seninle işim var arkadaş. Ben seninle uğraşacağım. Yalnız ben değil Bakanlar Kurulu seninle uğraşacak bunu bil. Böyle olmaz."

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, ocak ayında Karacabey'deki ödül töreni sırasında yaptığı açıklamada, süt üreticisini desteklemenin önemine dikkat çekti.

"Sanayimizin rekabet gücünü arttırmak için biz çiğ süt için süt üreticisini destekleme kararını ilk kez alıyoruz. Sanayicimizin rekabet gücünü arttırmak adına çiğ süt için üreticimize destek vereceğiz" diyen Bakan

Çelik şöyle konuştu:

"Süt arzımız 18,5 milyon ton. Sütün artması hayvan gelişiminin sağlıklı olduğunu gösteriyor. Sütün arzına baktığımız zaman geçen yılın aynı dönemine göre 225 bin ton süt sanayimize daha fazla gitmiş. Ayrıca önümüzdeki dönem laktasyon dönemi olduğu için süt üretimi daha da artacak. Böylece önümüzdeki 3-5 ay süt üretiminin daha arttığı döneme gireceğimize göre, arz da bir sorun olmadığına göre, talebe odaklanmamız lazım. İç tüketimde azalma var. Çevremiz savaş ortamı ve bundan dolayı ihracatta yüzde 23'lük

Bakanımızı tanıyalım FARUK ÇELİK

GIDA TARIM ve HAYVANCILIK BAKANI

- 17 Ocak 1956 tarihinde Artvin Yusufeli'nde doğdu. Babasının adı Yaşar, annesinin adı Hedise'dir.
- Bursa Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirdi.
- Kocaeli İşletme Enstitüsü'nde işletme eğitimi gördü.
- Refah Partisi'nde il başkanlığı, Fazilet Partisi'nde genel başkan yardımcılığı görevlerinde bulundu.
- 21'inci dönem Bursa milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi;
- İçişleri ve Dilekçe Komisyonu üyeliklerinde bulundu.
- Adalet ve Kalkınma Partisi Kurucular Kurulu üyesi oldu.
- 22'nci ve 23'üncü dönemlerde Bursa milletvekili;
- 24'üncü ve 26'ncı dönemlerde Şanlıurfa Milletvekili olarak Meclis'e girdi.
- 2002 – 2007 yılları arasında Grup Başkanvekilliği yaptı.
- 60, 61 ve 62'inci hükümetlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Devlet Bakanlığı görevlerini yürüttü.
- 64'üncü hükümette de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı görevine getirildi.
- Faruk Çelik, evli ve 4 çocuk babasıdır.

bir daralma var. Ayrıca süt tozu ihracatında yüzde 80'lik düşüş var. Madem arzla ilgili bir sorun yok o halde taleple ilgili bir düzenlemenin gerçekleşmesi gerekiyor."

DÜNYA MARKASI TÜRK SÜT ÜRÜNLERİ

Çelik, tüm bu değerlendirmeden sonra birkaç hususta adım atmayı kararlaştırdıklarını, bunu burada açıklamayı uygun bulduğunu belirterek, şu ifadelerle yer verdi:

"Biz istiyoruz ki Türk yoğurdu, peyniri dünya pazarlarındaki yerini alsın, dünya markaları arasına bizim ürünlerimiz girsin. Sanayimizin rekabet gücünü arttırmak için biz çiğ süt için süt üreticisini destekleme kararını ilk kez alıyoruz. Sanayicimizin rekabet gücünü arttırmak adına çiğ süt için üreticimize destek vereceğiz. Böylece sanayicimize, dünyadaki pazarlarda bizim süt ve süt ürünlerimizin bulunmasını, yalnızca Türk markaları değil, dünya markaları arasına girmesi konusunda önemli bir adım atmış oluyoruz."

ÜRETİCİ PAZAR SORUNU YAŞAMAYACAK

Destekler konusunda aldıkları kararlara dikkati çeken Çelik, şu bilgileri verdi:

"Yağsız süt tozu ihracatının süreklilik kazanması gerekiyor. Burada inişli çıkışlı bir durum var. Bunu gerçekleştirebilmek için arz fazlası süütün alınıp süt tozuna dönüştürülmesini sağlayacağız. Artık üreticimiz 'Sütüm ne olacak?' kaygısı içinde olmasın. Bu arz fazlasını süt tozuna dönüştürme konusundaki çalışmaları hemen başlatıyoruz. Okullarla ilgili sütle ilgili programlar aynen devam edecek. Bildiğiniz gibi 1 Ocak 2016'dan itibaren çiğ süt satımının sözleşmeli usulde yapılmasını artık zorunlu hale getirdik. Bu çerçevede arz garantisi var sanayici için artık alacağı süt belli. Süt ihtiyacının karşılanmaması gibi bir durum söz konusu olmayacak. Üretici de pazar sorunu yaşamayacak çünkü bununla ilgili sözleşmeli döneme geçtik."

Çelik, hayvan yetiştiricilerine yönelik buzağı desteğini 4 aylıkken vereceklerini ve gerekirse desteği iki katına çıkararak buzağı ölümlerinin önüne geçmeyi hedeflediklerini vurgulayarak, yem ve gübrede KDV'nin indirilmesiyle süreci

takibe aldıklarını ve gerekirse çiftçileri bu konuda destekleyeceklerini kaydetti.

Havza bazlı üretime geçişle ilgili tespitler yapıldığına da değinen Çelik, "Türkiye'de suyunuzun durumu ne?

Hangi ürünle hangi toprağı buluşturmalıyız? Bunları Orman ve Su İşleri Bakanlığımızla gerçekleştirdiğimiz projeye masaya yatırıyoruz.

Neyin nerede ne zaman ekileceğinin öncülüğünü yapacağız. Havza bazlı üretime geçişle

ürünlerde fiyat istikrarı da sağlanacak. Böylece çiftçi emeğinin karşılığını alacak" diye konuştu.

Süt ihtiyacının karşılanmaması gibi bir durumun söz konusu olmayacağını belirten Bakan Çelik, "Üretici de pazar sorunu yaşamayacak. Çünkü sözleşmeli döneme geçtik" diye konuştu

kapak

PINAR SÜT 42 yaşında

Türkiye'nin süt ve süt ürünleri sektörünün önde gelen markası Pınar Süt, 42. kuruluş yıl dönümünü geçtiğimiz aralık ayında; çalışanları ve aileleriyle birlikte kutladı. Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Pınar Süt Yönetim Kurulu Başkanı İdil Yiğitbaşı, "Türkiye'de süt sektörünün kurucusu ve öncüsüyüz. Gelecekte Pınar'ı dünya markası yapma hedefimiz var" dedi.

Türkiye'nin lider süt ve süt ürünleri markası Pınar Süt'ün 42. kuruluş yıl dönümü kutlama töreninde, şirket bünyesinde 5, 10, 15, 20 ve 25 yılını dolduran 59 çalışana başarı ve onurlandırma sertifikaları verildi. Törene, Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Feyhan Yaşar, Yaşar Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Pınar Süt Yönetim Kurulu Başkanı İdil Yiğitbaşı, Yaşar Holding Yönetim Kurulu üyesi Yılmaz Gökoğlu, Yaşar Holding İcra Başkanı Dr. Mehmet Aktaş, Yaşar Holding İcra Başkan Yardımcıları Hikmet Altan ve Levent Dağhan, Pınar Süt Genel Müdürü Gürkan Hekimoğlu, Pınar Süt Ar-ge ve Teknoloji Koordinatörü Erhan Savcıgil ile Yaşar Holding ve Pınar yöneticileri katıldı.

Pınar Süt'ün modern süt sanayinin kurucusu ve 42 yıldır sektörün lideri olduğunu belirten Yaşar Holding Yönetim Kurulu

Başkan Vekili ve Pınar Süt Yönetim Kurulu Başkanı İdil Yiğitbaşı, "Pınar Süt olarak çalışanlarımızla, üreticilerimizle, bayilerimizle, tüketicilerimizle, tedarikçilerimizle büyük bir aileyiz. Birçok yeniliği ve ilki hep beraber gerçekleştiriyoruz. Bugün, Turquality ile sektörde Türkiye'yi temsil eden tek süt markasıyız. 30 yılı aşkın süredir Körfez ülkelerinde Pınar Labne ile bu kategoride liderliğimizi sürdürüyoruz. Bu pazarda Avrupa firmalarıyla yıllardır rekabet ediyoruz ve bu başarı bayrağını dalgalandırmaya devam edeceğiz. Pınar'ın dünyada, Avrupa'da, Amerika'da ve bir çok ülkede ihracatı bulunuyor. Bununla da gurur duyuyoruz. Gelecekte Pınar'ı dünya markası yapma hedefimiz var" dedi.

Başarıya ulaşmada yenilikleri ve değişimi takip etmenin önemini vurgulayan Yaşar Holding İcra Başkanı Dr. Mehmet Aktaş, "Genlerimizde yenilikçi bir karakter var. Dijital ve ekonomik tüm imkanlardan yararlanarak da yenilikçi yaklaşımımızı sürdürmeye devam edeceğiz" diye konuştu.

Pınar Süt Genel Müdürü Gürkan Hekimoğlu ise "Pınar Süt olarak yıllık 50 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiriyoruz. Bu rakam Türkiye'nin süt ihracatının yüzde 16'sı. Hedefimiz ihracatımızı kısa sürede artırmak" dedi.

Prof. Dr.
İbrahim AK

Uludağ
Üniversitesi
Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü
Yemler ve
Hayvan Besleme
Anabilim Dalı
Başkanı

Türkiye süt sığircılığında eğitimin önemi

Gelişmiş ülkelerin tarımsal faaliyetleri içerisinde hayvansal üretimin ayrı bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Hayvansal gıdalar, özellikle çocukların bedensel ve zihinsel açıdan daha sağlıklı gelişmeleri için gerekli olup, sağlıklı ve dengeli beslenmemiz yanında kırsal alanda ve hayvancılıkla ilgili sektörlerde (yem, süt, mezbaha, deri sanayi vs) istihdama önemli katkı sağlamaktadır. Hayvansal gıdalardan özellikle süt ve süt ürünleri beslenmemizde ayrı bir yere ve öneme sahiptir. Doğduktan sonra tek ve önemli besin kaynağımız olan süt, daha sonraki yaşamımızda da sağlıklı beslenmemiz açısından vazgeçilmez bir besindir. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde çok değerli bir besin kaynağı olan süt ve süt ürünleri üretimi ve tüketimi oldukça yüksektir.

Dünya'da olduğu gibi ülkemizde de sütün büyük bölümü (yüzde 91) süt ineklerinden elde edilmektedir. Ülkemizde süt hayvanları süt üretimi yanında, erkek döllerini nedeniyle kırmızı et üretimimizin de asıl kay-

nağını (yüzde 90) oluşturmaktadır. Bu nedenle, süt hayvancılığımız hem süt hem de et üretimimiz açısından büyük önem taşımaktadır.

Ülkemiz, hayvan varlığı açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız tarafından özellikle son yıllarda yem bitkileri üretimi ve hayvansal üretime uygulanan desteklemeler nedeniyle hayvan sayısı ve hayvansal üretimde önemli düzeyde artış sağlanmıştır. Ancak, hayvan varlığımızın bir bölümünü hala yerli ırk (yüzde 14) ve melezlerinin (yüzde 42) oluşturmaları, yüksek verimli kültür ırklarına uygun çevre koşullarının sağlanamaması, başta bakım, besleme, sağlık olmak üzere yetiştiricilikte yapılan bazı temel hatalar süt üretimi ve kalitesinin düşük olmasına neden olmaktadır. Nitekim gelişmiş ülkelerde yılda hayvan başına ortalama süt verimi 5000-8000 lt arasında değişirken ülkemizde bu miktar ancak 3010 lt'dir. Gelişmiş ülkelerde yılda kişi başına 300 litrenin üzerinde süt ve süt ürünleri tüketilirken, ülkemizde son yıllarda süt üretiminin artması, Ulusal Süt Konseyinin girişi ve ilgili bakanlıklarımızın desteği ile 2012 yılında yaklaşık 7 milyon ilköğrencisi ile başlatılan ve günümüzde de devam eden Okul Sütü Programı gibi uygulamalarla yıllık ortalama kişi başı süt ve süt ürünleri tüketimiz 160 litreden 240 litre düzeyine ulaşmıştır. Süt üretim ve tüketimimizde son yıllarda önemli artışlar sağlanmakla birlikte, çiğ süt kalitemiz ilgili önemli sorunlarımız bulunmaktadır. Bu nedenle, ülkemizde nitelikli süt üretimi ve tüketiminin artırılması, ottan süte, süttten sofraya gıda güvenliğinin sağlanması gerekmektedir.

Hayatımızın her alanında olduğu gibi süt üretimimizde verim ve kalitenin artırılmasında eğitimin önemi büyüktür. Süt üretimi sırasında yapılan bazı temel hatalar süt verim

ve kalitesinde önemli sorunlara neden olabilmektedir. Önemli düzeyde döviz ödenerek yurt dışından getirilen damızlık hayvanlar uygun olmayan bakım besleme koşulları nedeniyle ülkemizde verimleri düşmekte, hatta kasaba gitmek zorunda kalmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2014 yılı itibarıyla ülkemizde 14 122 847 baş sığır, 121 826 baş manda, 31 115 190 baş koyun ve 10 347 159 baş keçi olmak üzere toplam 55 707 022 baş büyükbaş ve küçükbaş hayvanımız bulunmaktadır. Ülkemizde sığırçılık yapan işletme sayısı yaklaşık 1.3 milyon, işletme başına ortalama sığır sayısı ise 4 baştır. Ülkemizde sığırçılık yapan işletmelerin yüzde 90'ını 10 baş ve altında hayvan varlığına sahip küçük aile işletmeleridir. Bu nedenle genellikle geleneksel yöntemlerle ve aile işletmesi şeklinde üretim yapan bu işletmelerde hayvancılık konusunda eğitim düzeyi ve teknik bilgi yetersiz olduğu için hayvansal üretimde verim ve kalite düşük olup, işletmelerde verimlilik ve karlılık konusunda önemli sorunlar bulunmaktadır. Bu nedenle süt üretimimizde en önemli paya sahip olan bu aile tipi işletmeler Zooteknist veya Veteriner hekim istihdam edemeyecek kadar küçük kapasiteye ve hayvancılık konusunda profesyonel danışmanlık hizmeti alamayacak kadar finansal güce sahip olmadıkları için süt verim ve kalitesinin artırılması için yetiştiricilerin eğitimi ve eğitilmiş üreticilerin desteklenmesi büyük önem taşımaktadır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle ülkemiz süt hayvancılığının sağlıklı gelişimine katkıda bulunmak, yetiştiricilerin süt verim ve kalitelerini artırmak, daha verimli ve karlı bir süt hayvancılığı yapmalarına yardımcı olmak için süt sığırları yetiştiricileri için uygulamalı süt hayvancılığı eğitimlerine ihtiyaç vardır. Bu amaçla, Süttaş'ın, 1996 yılında Uludağ Üniversitesi ile Karacabey Eğitim Merkezinde başlattığı, 2000 yılında Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, 2010 yılında Aksaray Üniversitesi ve 2014 yılında ise Bingöl Üniversitesinin de katılımı ile daha da yaygınlaştırarak devam ettirdiği süt hayvancılığı eğitimleri örnek alınarak ülke genelinde eğitime ihtiyacı olan tüm yetiştiricileri kapsayacak şekilde bir eğitim seferberliğine ihtiyacımız bulunmaktadır. Süttaş süt hayvancılığı eğitim merkezlerinde Devlet-Üniversite-Özel sektör işbirliği ile süt hayvancılığı ile ilgili konularda uygulamalı olarak 4 gün süren bu eğitimler, üniversitelerde konunun uzmanı öğretim üyeleri, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili illerdeki çiftçi eğitim uzmanları, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Uzmanları ve Süttaş'ın deneyimli teknik elemanlarından oluşan 14 kişilik bir eğitim kadrosu tarafından verilmektedir. Eğitimle ilgili uygulamalar ise Karacabey ve Aksaray'daki 72 ve 50 baş sağmal hayvandan oluşan aile tipi Süt Hayvancılığı Eğitim Çiftliklerinde gerçekleştirilmektedir.

Süttaş Süt Hayvancılığı Eğitim Merkezlerinde 2000 yılından bu güne kadar 16 696 üreticiye "Uygulamalı Süt Hayvancılığı Eğitimi" verilmiş, 28 409 kişi ise eğitim merkezlerine gününbirlik ziyarette bulunarak süt hayvancılığı konusunda teknik bilgi ve danışmanlık hizmetinden yararlanmıştır.

Ülke düzeyinde süt üretim miktarı ve kalitesini artırmak, tüketiciye daha sağlıklı süt ve süt ürünleri sunmak için "Ottan Sofraya Süt Değer Zinciri" modelinin en önemli halkası olan mesleki eğitim büyük önem taşımaktadır. Süttaş Süt Hayvancılığı Uygulamalı Eğitim Merkezleri, süt hayvancılığı eğitiminde Devlet-Üniversite-Sanayi İşbirliğinin ilk ve tek örneğini oluşturmaktadır, 15 yıldır başarılı bir şekilde sürdürülmektedir. Nitekim, bu örnek eğitim projesi Birleşmiş Milletler tarafından mesleki eğitimde Türkiye'deki en başarılı 5 örnekten biri olarak kabul edilmiş ve 2014 yılında uluslararası yarışmada UNDP tarafından "Eğitimde Sosyal Sorumluluk Proje Ödülü"ne layık görülmüştür.

EĞİTİMLİ ÜRETİCİ DESTEKLENMELİ

Ancak, ülkemizde 1 milyonu aşkın süt sığırları işletmesinin bulunması ve bu işletmelerin yüzde 90'ının 10 baş ve altında hayvan varlığına sahip olan ve teknik bilgiye ihtiyaç duyan küçük aile tipi üreticilerden oluşması nedeniyle ülkemizde süt verim ve kalitesinin, çiftliklerde verimlilik ve üreticilerin gelir düzeyinin artırılması, ülkemizde AB standartlarında süt üretilebilmesi için süt hayvancılığında eğitimin ve eğitilmiş üreticilerin desteklenmesi gerekmektedir. Bunun için, ülkemizde süt hayvancılığı yapan ve süt hayvancılığı konusunda mesleki eğitimi bulunmayan yetiştiricilerin, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığımız tarafından standartları ve yerleri belirlenen eğitim merkezlerinde eğitimlerine destek verilmesi, üreticilerin eğitimlere katılımını teşvik etmek için eğitim alan, eğitim sonunda başarılı olan ve Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifika alan üreticilere Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız tarafından destekleme uygulanması, gelecekte ise sadece eğitim sertifikası bulunan üreticilere yetiştiricilik yapma yetkisinin verilmesi gerekmektedir. Süt Hayvancılığı eğitimleri konusunda ülkemizdeki Ziraat ve Veteriner Fakültelerinden yararlanılması, özellikle yeterli alt yapısı bulunan ancak yetersiz öğrenci tercihi nedeniyle atıl kalan eğitim kurumlarımızda üreticilere yönelik süt hayvancılığı eğitimlerinin başlatılması, bu eğitim kurumlarımızdan etkin bir şekilde yararlanılması yanında ülkemizde süt üretiminde miktar ve kalitesinin artırılmasına, ülkemiz süt sektörü için daha nitelikli çiğ süt üretilmesine ve ülkemiz insanların daha sağlıklı ve güvenli süt ve süt ürünleri ile beslenmelerine katkıda bulunacaktır.

* DÜZELTME YAZISIDIR.

Açıkta peynir satışına yasak

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, çarşı pazarda açık peynir ve peynir ürünlerinin satışını yasakladı. 1 Ocak'ta başlayan uygulamadan hem üreticiler hem de tüketiciler memnun kaldı.

8 Şubat 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yönetmeliği tebliğinin uygulamasına 1 Ocak 2016 tarihinde başlandı. Bakanlık tarafından yapılan düzenleme ile birlikte peynir üretiminden muhafazasına, nakliyesinden piyasaya sürülmesine kadar birçok alanda yeni kurallar getirildi.

1 Ocak tarihinden itibaren doğrudan doğruya satışa sunulmak üzere hazırlanan peynirler, ambalajlı ve hijyen kurallarını karşılayan yerlerde satılabilecek. Satışa sunulacak peynirleri isteyen istediği yerde üretip satamayacak. Yeni tebliğ uyarınca peynirler Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliği ile Gıda Hijyeni Yönetmeliği kurallarına göre uygun malzemeler ile ambalajlanabilecek. Tebliğe göre ambalajına uygun olmayan poşet, kutu, plastik,

strafor kutular ve açıkta peynir satılamayacak.

Peynirlerde aroma kullanımına da son verilirken kullanılan tuz miktarı da azaltılarak peynirler daha sağlıklı hale getirildi. Özellikle pazar ve fuarlarda peynirler 10 santigrat derecenin altında özel ambalajlarda sergilenip satılıyor. Vakumlama yöntemi ile satışa sunulacak peynirlerin oksijenle daha az temas etmesinden dolayı raf ömrü uzarken, dış ambalaja yerleştirilen etiketler sayesinde vatandaşlar, aldıkları peynirlerin içeriğini de öğrenme fırsatı buluyor.

Durum halk pazarlarında henüz tam olarak uygulanamasa da, hem üreticiler hem de satıcılar durumdan memnun. Yeni tebliğe uymayanlar hakkında cezai işlemler yapılacağı ve para cezası verileceği açıklandı.

FOSS

Süt Analizinde Yeni Dönem

Kullanıma hazır kalibrasyon ile,

Süt ve Kremada; **Yağ, Protein, Laktoz, Toplam kuru madde, Yağsız kuru madde, Donma Noktası analizleri**

Aynı anda **tağşiş (hileli) süt tespiti; üre, sukroz, formaldehit, sodyumbikarbonat (Soda), potasyum nitrat** ve bunların dışındaki tüm hilelerin var / yok tespiti

Milkoscan™ Mars

TekaFos

E info@tekafos.com.tr W www.tekafos.com.tr

Kriz, boykotla değil diyalogla çözülür

Birliğimizin Antalya'da düzenlediği toplantıda konuşan Başkan Okumuş, sütteki krizin protesto ile değil, diyalogla çözüleceğini ifade etti

Antalya'daki toplantıda bazı çevrelerin krizi bahane ederek Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na protesto etmesini eleştiren Başkan Fatih Salih Okumuş, "İstiyorlar ki Bakanlığa bayrak açalım. Açmayız arkadaş. Bakan süreci çok iyi yönetiyor" dedi.

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Fatih Salih Okumuş, sektördeki krizin sona erdirilerek üreticilerin mağduriyetinin giderilmesi yönündeki çalışmalarda son aşamaya geldiklerini belirtti. Okumuş, 'Bakanlığın protesto edilmesi' yönündeki

taleplere sert tepki gösterdi.

"BAKAN, SÜRECİ İYİ YÖNETİYOR"

Birliğin Antalya Belek'teki 2015 yılı değerlendirme toplantısında katılımcılara seslenen Okumuş, bazı çevrelerin krizi bahane ederek Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na 'bayrak açılmasını' istediğini dile getirerek, "Sayın Bakanımız Faruk Çelik bu süreci iyi yönetiyor. Benim görüşüm bu. İstiyorlar ki Bakanlığa bayrak açalım. Açmayız arkadaş. Sütteki krizi mutlaka çözeceğiz. Bunu boykotla, protestoyla, bakanlığa bayrak açarak değil, diyalog-

la başaracağız" dedi.

Krizi aşmak için Bakanlık ile sürekli istişare içinde olduklarını belirten Okumuş, 2015 yılından beri süre gelen bu krizin sonuna geldiklerini ve üreticileri mağdur etmemek adına çalıştıklarını ifade etti.

"KRİZİ ÇÖZECEĞİZ"

Toplantıya konuk olan Et Süt Kurumu Piyasa İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanı Ferda Yıldırım da "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın çizdiği, gösterdiği yolda Et Süt Kurumu olarak elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz"

2105 yılı
değerlendirme
toplantısına Merkez
Birliğimize bağlı
217 birlik başkanının
yanı sıra 400 kişinin
katıldığı
öğrenildi

dedi.

Ferda Yıldırım, sütteki krizi aşarken bir defaya mahsus olacak şekilde değil, devamlılık gösterecek şekilde bir çözüm yolu ortaya koyacaklarını ifade etti.

Antalya Belek'te üç gün süren değerlendirme toplantısına Birlik Yönetim Kurulu Üyeleri Tevfik Keskin, Münir Altınbaş, Ali İhsan Gezgin, Selçuk Gökmen, Agit Haşimoğlu, Denetim Kurulu Üyeleri Halil Deveci, Lütfi Ünsal, Mustafa Ertuğral ve merkez birliğine bağlı 217 birlik başkanının da aralarında bulunduğu 400 kişi katıldı.

Prof. Dr.
Harun
Raşit Uysal

Ege Üniversitesi
Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi
Bölümü Öğretim
Üyesi

Süt üreticisi krizde

Hatırlarsanız 2008-2009 süt-et krizinde iki yılda bir milyona yakın inek kasaba gitmiş, Türkiye'nin hayvan varlığı azalmış ve ardından sıfır faizli krediler verilerek hayvan varlığı arttırılmıştı.

Bugün sahaya bakıldığında 2008-2009 krizine benzer durumlar görülüyor. Birçok bölgede inekler kasaba gitmeye başladı bile. Bunun yaygınlaşmasından korkuluyor. Çünkü bugün için et fiyatları yüksek ve üretici haklı olarak süttan para kazanamıyorsa hayvanını kesime gönderiyor.

Alanda üretici zor durumda ve "sütümü alın da ne verirsiniz verin" demek durumunda kalıyor. Üreticinin hassasiyeti süttan ortada kalması. Birileri de bu durumdan yararlanarak süttan arz fazlalığını silah olarak kullanıyor. Bazı fırsatçılar üreticilere önce süttan almayacaklarını söylüyorlar, sonra dönüp 1 lira 15 kuruş yerine 80-90 kuruştan satın alıyorlar. Ya da kendileri almasa da böyle günlerde ortaya çıkan süt mütaahhitlerine bu fiyattan aldırıyorlar. Bazıları parasını 3 ay sonra ödüyor, ya da hiç ödemi-
yorlar.

Referans fiyattan satın alıyorum diyen bazı firmalar da süttan 1 liradan alıp, nakliye ücretini ilave edip 1. 15 liradan almış gibi gösteriyorlar ya da 1. 15 kuruş üzerinden üreticiye imza attırıyorlar. Ancak bunun ispat edilmesi zor.

Şayet önlem alınmazsa yani sahadaki üretici süttan 1.15 kuruştan aşağıya yani 80-90 kuruşlara satmaya devam ederse, Mayıs-Haziran gibi üretici, Eylül-Ekim gibi sanayici iflas bayrağını çeker.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı birkaç yıldır işletmelere ihracat şartıyla süttan desteği vererek piyasayı regüle ediyordu. Ancak şu sıralar süttan ihracatında sorunlar bulunuyor. Çünkü

AB'nin kotaları kaldırması, Rusya ambargosu, ekonomik kriz, savaşlar gibi her türlü olumsuzluk bir araya geldi ve bunun üzerine bazı şirketler 1500 dolar destek aldıkları süttan ton fiyatını 1200 dolara kadar düşürdüler. Tabii bu durumda yabancıların Türk süttanına olan güvenleri de sarsılıyor.

Aslında süttan bol ve sıkıntılı olduğu bölgelerde üretici örgütlerine alım garantisi verilerek süttan desteği verilebilir. Devlet üreticiyi dolayısıyla sektörü kurtarmak için bunu zararına satar veya Afrika'ya yardım olarak gönderebilir.

Sanayiciler de süttan referans fiyattan alıp ürünü düşük fiyattan satın para kazanamadıklarını söylüyorlar. Doğrudur. Bence ve birçoklarının da sorun aracı paylarının yüksekliği. Üretici-tüketici fiyatları arasında yüzde 40-55 fark bulunuyor. Bu nedenle marketlerle ilgili düzenleme şart.

Bugün sorunun çözümü zor gibi görünse de olanaksız değil. Örneğin ilk etapta hayvan getirecekler durdurulmalı. Okul süttan iki dönem olmalı. Belediyeler İzmir Büyük Şehir Belediyesinin düzenlediği "süt kuzusu" gibi projeler üretmeli. Önemli olmasına rağmen kısa vadede ihracattan ziyade iç tüketimi arttırmaya yönelik kampanyalar yapılmalı. Sadece süttanına değil depolanabilen ürünlere de destek verilmeli. Süt sığırlarına süt üretiminin fazla olduğu dönemde et üretimi tohumu atılmalı.

Eylül-Mayıs ayları arası süt üretiminde yüzde 40'lara varan farklar bulunuyor. Üretim planlaması ile bu oran aşağıya düşürülmeli. Kazein ve süt proteinleri Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamından çıkarılmalı. Kooperatifler kurulmalı, kurulu olanlar da yaşatılmalı.

Yoksa halimiz perişan...

Deniz'in bereketi tarımla buluştu

DenizBank, tarım bankacılığı alanında çiftçilerin hayatını kolaylaştıracak projeler üretiyor. DenizBank'ta Tarım Bankacılığı bir çiftçi örgütü olan Tarışbank'a, onun kökleri de 1913'lü yıllara uzanıyor. 2002 yılında TarışBank, DenizBank bünyesine katıldı. Tarımı destekleme misyonunu da DenizBank üstlendi. Bugün, Hayrabolu'dan Silifke'ye, Ödemiş'den Erciş'e kadar yurdun her köşesinde yaklaşık 300 tarım şubesi, sayıları 600'ü aşkın çoğunluğu ziraat mühendislerinden oluşan, çiftçi ile aynı dili konuşan saha kadrosu ve sektörün ihtiyacına göre hazırlanmış ürün&hizmetler ile üreticilere en kaliteli, en hızlı ve en teknolojik tarımsal çözümleri DenizBank sunuyor. Bir başka deyişle Deniz'in bereketini tarımın bereketiyle buluşturuyor.

"ÜRETİCİNİN YANINDAYIZ"

DenizBank Tarım Bankacılığı Grubu Genel Müdür Yardımcısı Burak Koçak, "1 milyonu aşan müşterimiz, 6 milyar TL'ye yaklaşan tarım kredimiz ile her zaman üreticimizin yanında yer alıyoruz. Bitkisel ve hayvansal üretim alanları başta olmak üzere seracılık, balıkçılık, traktör ve tarımsal ekipman, arazi alım konularında üreticilerimizin her türlü tarımsal yatırımını finanse ediyoruz" dedi.

Koçak, tarım bankacılığı alanında yazdıkları başarı öyküsünün arkasında, çiftçilerin yüzünü güldüren çözüm odaklı yeniliklerin olduğunu vurguladı. Bu yapıda olmaya devam edeceklerini belirten Koçak, "İşte bu bakış açısı ile bundan 6 ay önce Süt Üreticileri Merkez Birliği ziyaretinde Başkan Fatih Salih Okumuş ve yönetim kurulu üyeleri ile sektörün sorunlarını ve ihtiyaçlarını konuşurken ortaya çıkan 'Anlık Süt Kayıt Sistemi Projesi', bugün sadece süt üreticisinin hayatını kolaylaştırmakla kalmayıp, ülkenin süt politikasını etkileyecek bir güç olma yönünde ilerliyor" diye konuştu.

TEK TUŞLA BİLGİ TAKİBİ

Süt üreticisi, Birlik ve DenizBank'ın 5 ayaklı olarak tasarlanmış 'Anlık Süt Kayıt Sistemi Projesi'nin 3 temel ayağını oluşturduklarını belirten Koçak, şöyle devam etti; "Süt üreticilerimize sütlerini teslim

ettikleri anda cep telefonlarına gelen sms ile saat kaçta, kaç litre süt teslim ettikleri bilgisi ulaşıyor. Böylelikle üreticimiz ay sonunda ne kadar süt parası alacağını kolaylıkla takip edebiliyor. Süt Üreticisi Birliklerimiz ise anlık olarak hangi köyde hangi soğutma tankında ne kadar sütün satışa hazır olduğu, hangi süt üreticisinin bu sabah ne kadar süt teslim ettiği, o ay içinde toplam teslim edilen süt miktarı ve hatta bunun karşılığında üreticinin ne kadar süt parası alabileceği gibi bilgileri tek bir tuşla görebiliyor. Artık ay sonunda gün gün, tek tek süt teslimlerini elle muhasebe programına işlemek yok, hata yok, eksik yok, unutmak yok. Ay sonunda Birlik olarak alacaklarınızı tahsil edip, firma ile mahsuplaşp çiftçilerin hesaplarına kuruşu kuruşuna yine tek bir tuş ile aktarabiliyorsunuz."

"SÜT GELECEĞİMİZDİR"

Projenin en önemli ayağının ise Tarım Bakanlığı'nda olduğunu ifade eden Koçak, "Bakanlığımızın süt sektörü ile ilgili hassasiyetini ve çabalarını hepimiz biliyoruz. Bu şartlarda anlık süt kayıt sistemi projesinin ulusal süt üretim stratejisinin ve süt fiyatlarının da yönlendiricisi olacağını öngörüyoruz" dedi.

Bu projeye üreticinin yakından ilgilendiğini de belirten Koçak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Merkez Birliği Başkanımız, 'Süt toplama merkezlerinde sütün yağını, proteinini, kuru maddesini ölçüp anlık olarak sisteme işleyebilir miyiz? diye sormuştu.

Evet, sayenizde envanterinde süt analiz cihazı olan tek banka olduk. İstedığınız analizleri yapan bir cihaz bulduk ve denemek için satın aldık. En iyi yaptığımız işi yapmaya, üretimi dinleyerek yüzünü güldürmek için çalışmaya devam ediyoruz.

Süt Üreticileri Merkez Birliğimizin yönlendirmesi ile Kandamış Köyü'nde ilkini yaptığımız ve 3 aydır çalışan bu sistem artık bir hayal değil. Süt geleceğimize yatırıp yaptığınız ve yapmaya devam ettiğiniz için şükranlarımızı sunuyoruz. Süt üreticisinin emeğinin karşılığını aldığı, sarıkıza iyi ki varsın diyeceği, daha az acaba dediğimiz bol kazançlı yarımlar diliyoruz."

Burak
Koçak

Bir idik birlik olduk üreticinin gücü olduk

Türkiye Süt Birliği Üreticileri Merkez Birliği'ne bağlı Milas Süt Birliği, "Bir idik birlik olduk üreticinin gücü olduk" sloganı 2007 yılında birlik kararı aldı. 343 üye kurulan birlik bugün 3 bin üye sayısına ulaştı. 81 milyon liralık bütçesi ile dikkatleri üzerinde toplayan Milas Süt

Birliği'nin Yönetim Kurulu Başkanı Ali İhsan Gezgin ile samimi bir röportaj gerçekleştirdik. Sorularımıza içtenlikle cevap veren Başkan Gezgin, Milas Süt Birliği'nin, ileriye dönük projelerinden, üyelerine sağladıkları kolaylıklara, birliğe kazandırılan mülk ve araçlardan, Milas'ın her noktasına ulaşan birlik adına her şeyi konuştuk.

■ Milas Süt Birliği

Başkanı Ali İhsan Gezgin kimdir? Bize kendinizden bahseder misiniz?

Ali İhsan Gezgin: 1970 yılında Milas'ta doğdum. İlköğrenimimi Baharlı'da, ortaöğrenimimi Milas'ta tamamladım. Geçimimi tarım ve hayvancılıktan sağlıyorum. Çiftçiliğin haricinde birçok sivil toplum kuruluşunda aktif görevler aldım. Milas kent Konseyi tarım Komisyonu başkanlığı, Milas ziraat Odası meclis üyeliği görevlerinde bulundum. Halen Milas Süt Birliği'nde yönetim kurulu başkanlığı ve Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği yönetim kurulu üyeliği görevini yürütü-

yorum. Özellikle Milas Süt Birliği yönetim kurulu başkanlığı görevine başladığım günden bu yana, üyelerimize verdiğimiz hizmet kalitesi, nitelikli süt üretimi, üyelerimizin gelir seviyelerinin artırılmasına önem gösterdik. Bunun sayesinde de diğer birliklerden önde olduğumuzu düşünüyorum. Kararlılığımız ve azimli yapımız her daim devam edecek.

■ Birlik ne zaman kuruldu? Faaliyetlerinizden bahseder misiniz?

A.İ.Geşgin: Milas Süt Birliği Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın 343 sayılı onayını alarak 15.02.2007 tarihinde, 357 kurucu üyenin gayretleri ile kuruldu. Üye sayımız her geçen gün arttı. Bugün üye sayımız 3 bine ulaştı. Birliğimizin kurulduğu yıl dört olan personel sayısı bugün 59'a çıktı. Milas Süt Birliği, ilk yıllarında 5 mahalle ve köye hizmet sağlarken, bugün 69 mahalle ve köye ulaşım hizmet götürüyoruz. Kısacası kendi içimizde örgütlenecek tüm Milas'ta etkinliğimiz söz konusu. Üyelerimizin, sütlerinin alım-satımı, kesif yem, yem hammaddesi alım-satımı, her türlü çiftlik ekipmanlarının alım-satımı, Milas Süt Birliği İktisadi İşletmesi üzerinden yürütülüyor. Birliğimiz, yaptığımız faaliyetlerden elde edilen ciro ile her yıl Muğla ili Kurumlar Vergisi Rekortmenleri İlk yüz Listesi'nde yer alarak, tek üretici örgütü başarısını gösteriyor.

■ Birlik için anonim şirket kurma kararı aldınız bunun nedeni nedir?

A.İ.Geşgin: Birliğimizin, her geçen gün işlem hacminin ve faaliyet alanının genişlemesi nedeniyle

Muğla'da
her yıl Kurumlar
Vergisi Rekortmenleri
İlk Yüz Listesi'nde yer alan
Milas Süt Birliği, bu lis-
tedeki tek üretici örgütü
olma başarısını
gösteriyor

le ihtiyaçlara daha iyi çözümler olacağı düşüncesi ile "Anonim Şirket" kurulması kararı alınmıştır. Bu kararın alınmasında bütçemizin 81milyon liraya ulaşması, süt üretim miktarının günlük 140 bin litre olması, aylık yem alım-satım tonajının 2 milyon 450 bin kiloya ulaşması, toplam mal varlığı ve yatırımları değerinin 14 milyon 980 bin liraya ulaşması en önemli etkenler oldu.

■ **Milas Süt Birliği'nin her geçen gün büyümesinin altında yatan etken faktör nedir?**

A.İ. Gezgın: Milas Süt Birliği'nin temelindeki bu büyümeyi sağlayan etken faktör "Birlikten Geleceğe Üretim" projelerinin uygulamaya geçmesi olmasıdır.

Bu projelerin, yapılma nedenini sıralar mısınız?

■ **Sütte, üretimin ilk aşamasından tüketiciye kadar olan aşamalarda nasıl bir sistem uyguluyorsunuz?**

A.İ. Gezgın: Üreticilerimizin tarımsal faaliyetleri ve süt üretimlerinde sanayiye ulaşıncaya kadar ki tüm aşamalarını bir zincir olarak görüp, bu zincirin her halkasının gelişmesine öncelik verilmiştir. Böylelikle üretimde niteliğin artmasıyla üreticilerimizin alın teri, imalatçının talep garantisi ile buluşturuldu.

■ **Birlik olarak başta Milas olmak üzere bölgeye istihdam sağlıyorsunuz. Bunu biraz açar mısınız?**

A.İ. Gezgın: Üyelerimiz üretimlerini yaparak yaşadıkları mahalle ve köylerde istihdam sağlıyor. Böylelikle bölgede direkt ve dolaylı yoldan bir kalkınma sağlanıyor. Bu tarz yatırım ve projelerimizi oluşturarak bölge ve ülke ekonomisinin ihtiyaçlarına katkı sağlıyoruz. Hedefimiz, hem ülke hem de yerel kalkınmanın sağlanması.

■ **Bölgede hayvancılığın gelişmesi adına birçok eğitim verdiniz, bu eğitimleri verirken neyi hedeflediniz? Eğitimlerin karşılığını alabiliyorsunuz mi?**

A.İ. Gezgın: Tarımsal eğitim ve bu eğitime bağlı olarak verimliliğin artmasını hedefledik. Çiftçilerimizin serbest piyasa koşullarında ve her türlü pazar ortamında rekabet edebilmeleri için teknik bilgi ve eğitimi uygulamalı olarak verildi. Üreticilerimizin gelir seviyesi ve refahını yükselterek, sürdürülebilir bir tarım kalkınmasını esas alarak projeler gerçekleştirdik.

■ **Birliğin yol haritası ilerleyen süreçte nasıl olacak?**

A.İ. Gezgın: Milas Süt Birliği, "Hayvancılıkta kalkınma ve süt üretimin sanayiye entegrasyonu"nu geliştiren bir model koymak" hedefi ile yoluna devam ediyor. Üyelerimizden aldığımız güç ile hayvancılıkta üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeye devam edeceğiz.

■ **Sütte kalite çok önemli! Birlik olarak kaliteli süt üretimi için neler yaptınız?**

A.İ. Gezgın: Birliğimizin asli görevi sütte kalitenin artırılması. Bu sebeple 2007 yılında 2 adet olan süt toplama merkez sayımızı her geçen gün arttırıyoruz. Bugün bu merkezlerin sayısı 49'a yükseldi. Bununla birlikte sütte soğuk zinciri oluşturduk. Bunların haricinde bize bağlı 22 çiftliğe tank koyularak çiftlik sütü olarak soğuk zincir oluşturduk.

■ **Süt toplama merkezi olarak faaliyet gösteren kaç işletmeye onay belgesi alındı?**

A.İ. Gezgın: Bakanlığımızın 5996 sayılı veteriner hizmetleri, bitki sağlığı, gıda ve yem kanunu çerçevesinde hazırlanan gıda işletmelerinin kayıt ve onay işletmelerine dair yönetmelik hükümleri gereğince; süt toplama merkezi olarak faaliyet gösteren işletmelere onay belgesinin alınması için birliğimizce çalışma başlatılmış olup toplam-

da 71 merkezimiz için 'işletme onay belgesi' alınmıştır.

■ **Birliğe bağlı merkezlerde, alım ve satım aşamalarından süt hangi testlerden geçiyor?**

A.İ.Geşgin: Birlik bünyesinde, 'Çiğ Süt Laboratuvarı' kuruldu. Gerek alım, gerekse satım aşamasında sütte Antibiyotik Kalıntısı, Ph, Donma Noktası, Alkol Kontrolü (yüzde 74), Aflotoksin (M1) testleri yapılmakta ve üreticinin kaliteli sütleri güvenli bir şekilde imalata gönderilmektedir. Yine alım ve satım işlerinde kontrolü sağlamak amacıyla bir adet altmış tonluk kantar, kırk dokuz adet süt toplama merkezlerine dijital kantar konularak üreticiden süt alımı gerçekleştirilmektedir. Süt üretimi ve diğer tüm tedarik aşamalarının kalite, gıda güvenliği ve izlenebilirliğin sağlanması için ISO 22000- 2005 Gıda güvenliği standardı uygulaması ve ISO 9001- 2008 kalite yönetim sistemi titizlikle uygulanmaktadır.

■ **Üretimde belirli standartların yakalanması ve kalitenin artması adına çeşitli eğitimler veriyorsunuz. Bu eğitimlerden 'Sütümlün Geleceği Bilinçli Ellerde' projesi kapsamında kaç üreticiye eğitim verildi?**

A.İ.Geşgin: Birliğimiz, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Muğla İl Müdürlüğü ve Pınar Enstitü ile proje kapsamında, bölgemizde faaliyet gösteren 10 süt toplama merkezinde toplam bin 520 üreticiye hijyen, sanitasyon, hayvan sağlığı ve hayvan besleme konularında işin uzmanı profesörler tarafından eğitimler verdi. Bu eğitimler sonucunda üreticilerimize başarı ve katılım sertifikaları takdim edildi.

**Milas Süt Birliği Yönetimi; bölge-
rinde faaliyet gösteren
1520 üreticiye, sanitasyon,
hayvan sağlığı ve hayvan
beslenme konularında
eğitim almasını
sağladı**

■ **Her geçen gün kendisini geliştiren bir Milas Süt Birliği var. Birlik adına yapılan yatırımlar ve bu yöndeki girişimler nelerdir?**

A.İ.Geşgin: Birliğimiz kurulduğu günden bu yana, kendimize ait bir merkez binasına sahip olmak istiyorduk. Bu hayalimiz 2012 yılında 275 bin lira bedelle 300 metrekare olan mülkümüzü satın alarak son derece modern bir birlik merkez binasına sahip olduk. Aynı şekilde 2012 yılında Baharlı'da 330 bin lira bedelle 500 metrekarelik modern bir depo satın aldık. Böylelikle süt toplama merkezi, çiğ süt laboratuvarı, kesif yemler ve çiftlik ekipmanları satışının yapıldığı depomuzu faaliyete geçirdik. Değişik kapasitelerde toplam 111 bin 400 litre olmak üzere 44 adet süt soğut-

ma tankını birliğimize kazandırdık. Süt soğutma tankı ekipmanları (süt ak-tarım pompası, kabul kazanı vb) yatırımı yapıldı. Bakanlığımızın, Kırsal Kalkınmayı Destekleme Programı kapsamında yüzde 50 hibeyle değişik kapasite-lerde dört adet süt soğutma tankı alındı.

■ **Sadece mülk almakla yetinmeyip, sütün nakliyesi için kullanılacak araçları da birlik bünyesine kazandırdınız. Bununla ilgili biraz bilgi verir misiniz?**

A.İ.Geşgin: Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın (GEKA) 2010 yılında kar amacı gütmeyen işletmelere yönelik yapmış olduğu proje çağrısında birliğimiz proje hazırlamış olup, üyelerin süt üretimi yaptıkları on dört köye tam teşekküllü süt toplama merkezi yapılması hedeflenmiştir. Bu hedefle "Çiğ Sütte Kalitenin Arttırılması Projesi" hazırlanarak hayata geçirilmiştir. 14 köyde toplam bin 200 üyenin bu kapsamda projeden yararlanması sağlanmıştır. Birliğimizin idari ve saha işlerinde kullanılmak üzere 2 adet moped, 2 adet binek araç, 6 adet kamyonet ve 2 adet kamyon olarak işlerimizin daha hızlı yürütmesini sağlamış olduk. Soğuk sütümüzü fabrikalara sevk etmekte ya da iç transferde kullanılmak üzere 1 adet 19 ton kapasiteye sahip süt taşıma tankeri satın alındı.

■ **Fizibilite çalışmalarının devam ettiği projeleriniz var. Bunlar nelerdir?**

A.İ.Geşgin: Birliğimizin geleceğe dönük ve üreticisine katma değer kazandıracak sanayi ve tesis yatırımlarında kullanılmak üzere Milas Organize Sanayi Bölgesi'nde 15 bin metrekare arazi satın alındı. Milas Süt Birliği, Milas Süt ve Birlik Milas markaların patentini aldık. Milas OSB'de satın alınan 15 dönümlük alanda bu markalar-

la süt ürünleri imalatı ve diğer bazı yatırımlar yapılacak. Yatırımların fizibilite çalışmaları ve planlamaları sürüyor

■ **Birliğin, üyelere ve sektöre yapmış olduğu hizmetler hakkında genel bilgi verir misiniz?**

A.İ.Geşgin: Köy ve mahalle merkezlerinde oluşturduğumuz süt toplama merkezlerinden sabah ve akşam olmak üzere günde iki kez süt alımı yapıyor ve günlük olarak merkez çalışanımız tarafından kayıtları tutuluyor. Birliğimiz tarafından müstahsil makbuzları düzenleniyor. Üreticilerden aldığımız süt karşılığında kendilerine düzenlediğimiz Müstahsil makbuzlarında ürün bedelleri üzerinden yüzde 2 oranında bağ kur kesintisi yapılarak sosyal güvenlik kurumu hesabına ücretsiz olarak yatırılmaktadır.

■ **Üyelerinize, piyasa fiyatlarının altında yem ve hammadde temini sağlıyorsunuz.**

Evet, üreticilerimizin ihtiyaçları olan fabrika yemleri, hammadde ve çiftlik ekipman-malzemesi piyasa koşullarının çok altında kalacak fiyatlarla temini yapılmaktadır. Gerek köy merkezlerine gerekse gezici araçlarımızla sevkiyat yapıyoruz. .

■ **Üreticiler birliğe verdiğiütün bedelini ne zaman hesaplarında görüyor?**

A.İ.Geşgin: Birliğe vermiş oldukları sütlerin bedellerinin ne zaman alacakları konusunda kaygıları bulunmamaktadır. Çıkan ayın süt bedelleri, giren ayın son haftası anlaşmalı banka hesaplarında olacağını çok iyi bilmektedirler.

■ **Yem maliyetlerini düşüren projeniz nedir?**

A.İ.Geşgin: Süt üretiminde en önemli girdilerimizden olan karma yemin maliyetini düşürmek, çiftçinin kendi tarlasından elde ettiği

tahılları da en iyi şekilde değerlendireceği " Kendi yemini kendin yap" projesini uyguladık.

Üreticilerin süt üretim maliyetlerini düşürerek ekonomik katkı sağlanmıştır. Hayvanların daha kaliteli yem ile beslenmesini sağlayarak süütün kimyasal niteliğini de artırmıştır.

■ **Birliğin kurumsal bazda çıkardığı "Milas Süt" isimli derginiz var. Derginizin içeriği nedir?**

A.İ.Geşgin: Dergimiz sayesinde birliğimiz hakkındaki son gelişmeler, sektör hakkında bilgiler ve işinin uzmanı kişilerin hazırladığı makaleler ile hem üyelerimiz ve sektör paydaşlarımız bilgilendiriliyor. Öte yandan, "Cep mesaj sistemi" ile tarım ve hayvancılık hakkındaki son gelişmeler ve birlik hakkındaki bilgilerin üreticinin cep telefonuna kısa mesaj olarak gönderiliyor.

■ **Bankacılık hizmetlerinde ayrıcalık sağlayan anlaşmalar yaptınız. Bunu anlatır mısınız?**

A.İ.Geşgin: 2015 yılı içerisinde birliğimizin bankacılık işlemlerinin yürütülmesi için ilçemizde faaliyet gösteren banka şubeleri ile görüşüldü. 250 bin lira bağış sağlandı.

Üreticilerimizin özel hizmet alacağı bankacılık hizmetleri için üç yıllık sözleşme imzalandı. Bu sözleşme ile hiçbir üreticimizden hesap işletim ücreti, kart aidatı, kart basım ücreti, EFT, Havale, çek-senet gibi tüm işlemlerden ücret alınmayacak. Bu işlemler üreticimiz ve birliğimize üç yılda toplam 2 milyon 700 bin lira kazanç getirecek.

■ **Tanıtım ve eğitim aracınız hakkında bilgi verir misiniz ?**

A.İ.Geşgin: Üreticilerimizin hayvancılık adına her türlü ihtiyaçlarını karşılamak için aldığımız "Tanıtım ve Eğitim Aracı" her gün farklı köy merkezinde ve çiftliklerde üreticilerimize hizmet vermektedir. Araç görevlisi tarım danışmanı ziraat mühendisi teknik personel, üreticilerimizin sorunlarını dinlemekte çözüm yolu aramaktadır. Üreticinin elinde bulunan ham maddelere göre rasyon hazırlamaktadır.

■ **Çevre il ve ilçelerdeki fuarlara katılım gösteriyor musunuz?**

A.İ.Geşgin: İlçemizde 7 yıldır devam eden Güney Ege Tarım ve hayvancılık fuarında standımızı açarak üreticilerimizi ve ziyaretçilerimizi standımızda ağırladık. Aynı zamanda fuarımızda üreticilerimize yaptıkları işte eğlenceli yönlerin gösterilmesi ya da işimizi eğlenceli hale getirmek için geleneksel olarak "Dişi buzağı güzellik yarışması" düzenlenerek mesleğimizin dinamikleri canlı tutulmaktadır. Tarım ve hayvancılık konusunda gelişen teknolojiyi takip etmek ve mesleki olarak ilerleyebilmek amacıyla Aydın/ Kuşadası, İzmir ve Bursa tarım fuarlarına teknik geziler düzenlendi.

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği (TSUMB) tarafından kurulan süt sorunlarının çözümü için kurulan komisyon Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nı ziyaret etti. Ziyarette, komisyon raporunun, takdimi ve fikir alışverişi şeklinde gerçekleşti. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı binasında gerçekleştirilen toplantıda, Komisyon Başkanı Mustafa Mercan, komisyon üyeleri ve Merkez Birliği organları toplantıda hazır bulundu. Komisyon heyetini, TSUMB Kurucu Genel Başkanı ve Bakanlığın Örgütlerden Sorumlu Başdanışmanı Ali Koyuncu ağırladı.

"ÇÖZÜMLERİ BİLİYORUZ"

Kendisi de üretici olan ve sözlerine üretimdeki sorunları ve çözümleri bakanlık olarak çok iyi bildiklerini ifade ederek başlayan Ali Koyuncu, "Artık her örgüt kendi görev sahasına çekilecek. Her örgüt kanunun kendine verdiği görevleri ya-

pacak. 5200 sayılı üretici kanun ürün alış satışına mani değil. Bilakis ürün üreticisinin ürününü değerlendirmesi için kuruldu. Hiçbir süt yerde kalmayacak. Sütünü satamayan örgüt varsa Hayvancılık Genel Müdürümüzü direkt arasın. Bakanlık olarak muhakkak çözüm bulacağız" dedi.

Süt tozu desteğini bakanlık olarak 4 bin 500 liraya çıkardıklarını vurgulayan Koyuncu, "Süt tozu desteği verirken, 1.15 lira referans fiyatı faturada değil müstahsil makbuzunda olması şart. Yani üreticinin aldığı fiyat 1.15 lira olmalı. Hükümetimizin üreticilerin menfaati için çıkardığı KDV indiriminin, üreticimizin cebine girmesi sağlanacak. Ben de bir üreticiyim. Sorunları ve çözümleri çok iyi biliyorum" dedi.

"KOYUNCU, BİZİM İÇİN BÜYÜK ŞANS"

Merkez Birliği için Ali Koyuncu'nun bulunduğu makamın tüm üreticiler adına şans olarak değerlendirildi. Toplantının son bölümünde Komis-

yon Başkanı Mustafa Mercan, "Üreticiler olarak içinde bulunduğumuz bu zor dönemin bir an önce atlatılması için tüm üreticiler ve örgütler olarak bakanlığımızın yanındayız" dedi. Toplantı, Komisyon Başkanı ve Yönetim Kurulu'nun teşekkür konuşmaları ile toplantı son buldu.

Süt içmek için 7 farklı sebep

Doğumdan itibaren aldığımız ilk besin olan süt, başta gelişme çağındaki çocuklar, hamileler, emzirenler ve yaşlılar olmak üzere 7'den 70'e herkesin vücudu için gerekli olan bütün besinleri dengeli olarak içinde bulunduran, vazgeçilmez bir besin kaynağı.

Her şeyde olduğu gibi sütte de miktarın çok önemli olduğunu belirten uzmanlar, "Günde yarım litreden fazla süt, demir eksikliğine bağlı kansızlık ve diş çürütmesine neden oluyor. Bu nedenle sadece süt içerek kalori ihtiyacını alan çocuk, sağlıklı beslenemiyor" diyor.

Uzmanlar sütün faydalarını 7 maddede şöyle anlatıyor:

1 KEMİKLERİ GÜÇLENDİRİYOR: Süt ve süt ürünleri, kemiklerin sağlıklı büyümesi ve gelişmesi için gerekli olan kalsiyum, fosfor, magnezyum ve proteini sağlıyor. Çocukluk dönemi ve yaşam boyunca yeterli süt tüketimi kemiklerin güçlenmesine ve ileriki yaşlarda osteoporoz gibi kemik hastalıklarından korunmaya yardımcı oluyor.

2 BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİ KUVVETLENDİREREK ENFEKSİYONLARDAN KORUYOR: Süt; büyüme ve gelişmeyi destekliyor, hücre ve doku oluşumunda rol alıyor. Beynin gelişmesinde ve çalışmasında faydası olan süt, bağışıklık sisteminin güçlenmesine de yardımcı olarak enfeksiyonlara karşı kalkan rolü üstleniyor. Ayrıca yaraların da çabuk kapanmasına yardımcı oluyor.

3 OSTEOPOROZDAN KORUYOR: Osteoporoz, en sık görülen kemik hastalığı olarak belirtiliyor. 50 yaş sonrasında, 2 kadından 1'i ve 4 erkekten 1'inde osteoporozla ilgili kırıklar görülüyor. Yaşla beraber kemik

Sütün faydalarını öğrenince, her gün 2 bardak içeceksiniz...

yoğunluğunda azalmanın önüne geçebilmenin en iyi yolu ise kalsiyum ve D vitamini almak. Günde 2-3 porsiyon (2-3 su bardağı) süt tüketimi kalsiyum alımı için öneriliyor.

4 DIŞLERİ FİLM TABAKASI GİBİ SARA-RAK ZARAR GÖRMESİNİ ENGELLİYOR: Sütün içerisindeki kalsiyum ve fosfor miktarı sağlıklı diş gelişimi ve devamlılığı için faydalı. Diş minesinden kalsiyum ve fosfat kaybını önüyor.

5 KAN BASINCINI DÜZENLİYOR: Yapılan çalışmalar gösteriyor ki günlük 3 porsiyon süt ve süt ürünleri tüketimi yetişkinler ve çocuklarda yüksek kan basıncını düşürmeye yardımcı oluyor.

6 KARIN BÖLGESİNDEKİ YAĞLANMAYI AZALTIYOR: Süt içmenin kilo kaybı üzerinde de etkisi bulunuyor. Son yıllarda gerçekleştirilen bazı çalışmalar gösteriyor ki kalori kontrollü diyetle birlikte, günlük süt ve süt ürünleri tüketimi karın bölgesi yağlanmasını azaltıyor ve kilo kaybına yardımcı oluyor.

7 DİYABETİ KONTROL ALTINA ALMAYA YARDIMCI OLUYOR: Tip 2 diyabet günümüzde çocukluk çağından itibaren ortaya çıkan bir sorun. Şeker hastalığının önlenmesinde de düşük yağlı süt ve süt ürünleri tüketimi önemli bir yer tutuyor.

Doç. Dr.
Ömer Tömek

Kaliteli süt neden önemlidir?

Süt kalitesi hem üretici ve hem de sütü işleyen sanayici için büyük önem taşır. Elbette dolaylı olarak tüketici için de önemlidir. Süt kalitesinin üretici açısından önemli olmasının nedeni içerik yönünden yağ ve protein oranı ile yağsız hammadde yönündendir. Süt yağı yüzdesinin düşmesi hayvanlarda asidoz başladığını gösterir. Yemlemede değişiklik yaparak hemen dengelenmediği takdirde verim düşüklüğü, yemden yararlanmanın kötüleşmesi, döl veriminin aksaması ve ayak arızalarının ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Aynı zamanda bağışıklık sistemi de çöktüğü için diğer sorunlar da artmaktadır. (Yağ/ protein oranının 1.4'ün altına düştüğü nokta kritik sınırlıdır) Protein oranında azalma görüldüğünde uygulanan yem programında kullanılan protein kaynaklarının yetersiz ve istenen özellikleri taşımadığı anlaşılar. Yağsız kuru maddenin düşüklüğünde ise yapılan yemlemede enerji yetmezliği olduğu anlaşılar. Bu durum verimin düşmekte olduğunu ve döl veriminin de aksayacağını gösterir. Süt içeriğinin analizleri genel olarak satın alan firmalar tarafından belli aralıklarla kontrol edilmekte ve fiyat oluşumunda kullanılmaktadır. Bu analiz sonuçları sürekli olarak üreticiye aktarıldığı takdirde, sonradan üreticinin yaşayacağı sorunları ortadan kaldıracak önlemleri zamanında almak mümkündür. Böylece hem sanayici istediği içerikte kaliteli sütü elde edecek hem de üretici ortaya çıkacak sorunları zamanında engelleyecek düzenlemeleri yapabilecektir. Söz konusu özellikler yönünden kalitesi yüksek olan sütü alan sanayicinin ürettiği ürünlerde üretim randımanı yüksek olacaktır. Elbette belir-

lenen standardın üzerinde kalite düzeyleri için üretici hakkaniyetli bir fiyat farkı da almalıdır. Çünkü sütte artan yağ, protein, kuru madde oranları çiftçiye ek maliyetler getirmektedir. Süt kalitesini oluşturan diğer özellikler sütteki somatik hücre sayısı ve total bakteri sayısıdır. Bu değerlerin belirlenen standartlarından daha yüksek olması özellikle süt alan büyük firmalar tarafından izlenmekte ve ceza vererek ödenen fiyat düşürülmektedir. Hatta bazı firmalar belirlenen sayılardan daha düşük ve yüksek kaliteli süt üretenlere ek prim bile vermektedirler. Sütteki somatik hücre sayısı yükseldikçe süt ürünlerinde üretim randımanı (özellikle peynir üretiminde de) önemli ölçüde düşmektedir. Aynı zamanda üretilen ürünün nefasetinde de gerileme olmaktadır. Bu durum sanayicinin çıkarına ters bir sonuç vermektedir. Aynı zamanda yüksek somatik hücre sayısı üreticinin de sorunlar yaşamakta olduğunu ve sorunların hızla arttığını da göstermektedir. Çünkü somatik hücre sayısının artması, sürüde meme sorunlarının arttığını ve sürmesi halinde meme hastalıklarının birden bire büyük sorunlar yaratacağını gösterir. Sanayicilerin üreticilerden aldıkları sütte saptadıkları somatik hücre sayısını üreticilere bildirip uyarı yapmaları çok önemlidir. Çünkü böyle bir durumda üretici, bunun nedenini bularak (genellikle sağım makinasındaki sorunlardan kaynaklanır) Ortadan kaldıracak ve sürü sağlığını korumuş olacaktır.

Total bakteri sayısının yüksekliği de sanayicinin üretim randımanını ve ürün nefasetini düşürmektedir. Ayrıca düşük sıcaklıkta pastörize süt üretimini de zorlaştırmakta, hatta olanaksız kalmaktadır. Üretici açısından ise yükselen total bakteri sayısı meme sorunlarının ortaya çıkma olasılığını arttırdığı için önemlidir. Bakteri sayısında artışlar başladığında uyarılması halinde üretici sorunun kaynağını bularak hayvanlarını koruyabilecektir.

Daniş'e 'hayırlı olsun' ziyareti

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Salih Okumuş ve beraberindeki yönetim ve denetim kurulu üyeleri, 5 Şubat tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Mehmet Daniş'e 'hayırlı olsun' ziyaretinde bulundu.

Başkan Okumuş, ziyarette süt sektörünün içinde bulunduğu sıkıntılar ve çözüm önerileri ile ilgili bir sunum yaptı. Konuyla ilgili dosyayı Bakan Yardımcısı Daniş'e takdim eden Okumuş, "Sektördeki sorunları da biliyoruz, çözümlerini de" diye ifade etti.

"YOĞUN ÇALIŞMA İÇİNDEYİZ"

Mehmet Daniş ise, ziyaretlerinden dolayı Başkan Okumuş'a ve beraberindeki heyete teşekkür etti.

Var olan sorunların ve sıkıntılı sürecin bir an önce rayına oturması için ellerinden geleni yapacağını dile getiren Daniş, "Bakanlık olarak yoğun çalışmalar içerisindeyiz. Sizlerin de gayretiyle sorunların çözümüne rahatlıkla ulaşacağız" yorumlarında bulundu.

Ziyaret sonunda Başkan Okumuş ve beraberindeki heyet, Mehmet Daniş'e yeni görevinde başarılar diledi.

"Üreticinin sesi olmaya devam edeceğiz"

Türkiye Süt Üreticileri Birliği Başkanı Fatih Salih Okumuş ve beraberindeki yönetim kurulu üyeleri, Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar ve Yönetim Kurulu Başkanı Başkanvekili Nejat Gamzeli'ye nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyarette sektörün sorunları ve çözüm önerileri ilgili karşılıklı bilgi alışverişi yapıldı. Bir süre misafirleri ile sohbet eden Başkan Bayraktar, nazik ziyaretlerinden dolayı Başkan Okumuş ve yönetim kurulu üyelerine teşekkür etti. Bir açıklama yapan Bayraktar, "Hep birlikte güçlü bir Türkiye için emektar çiftçilerimizin öncüsü olacağız. Bu zamana kadar çiftçimizin sesi olduk ve bu çizgide hizmet etmeye devam edeceğiz" şeklinde konuştu. Başkan Okumuş ise, Ziraat Odaları ile bilgi ve görüşlerine önem verdiklerini ifade etti.

Sektör sorunlarının çözümü için komisyon oluşturuldu

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık sektöründe 15 başlık altında toplanan sorun alanlarını hızlı bir şekilde çözüme kavuşturmak için bir komisyon oluşturdu.

15 MADDE BELİRLENDİ

Bakan Çelik, Bakanlık toplantı salonunda küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık sektörü temsilcileri ile bir araya geldi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Faik Yavuz, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Salih Okumuş, Hayvancılık Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ahmet Ertürk'ün yanı sıra sektördeki bazı birlik yöneticileri de toplantıya katıldı. Basına kapalı gerçekleştirilen toplantının ardından açıklamalarda bulunan Bakan Çelik, sektörde çözüm bekleyen sorunları irdelediklerini ifade etti.

Süt ve süt fiyatlarındaki piyasaların dün ve bugünü konusunda değerlendirmeler yapıldığı

Sektör temsilcilerini ağırlayan Bakan Çelik, yaşanan sıkıntıları çözüm önerileri ile birlikte ele aldıklarını söyledi. Sorun alanlarını ivedi şekilde çözüme kavuşturmak için de komisyon oluşturduklarını ifade etti

na ifade eden Çelik, şöyle konuştu: "Bizim 3 kuruş yükselttiğimiz fiyatların sanayici tarafından aşağı çekilme eğilimi ve üreticilere yansıma konusu değerli arkadaşlar tarafından gündeme getirildi. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan sektöründe yaşanan hem sorunları hem de çözüm önerilerini birlikte ele aldık ama bunları kesinleştirmedik. Bahsettiğimiz 15 başlık altındaki sorun alanlarını hızlı bir şekilde çözüme kavuşturmak için bir komisyon oluşturduk."

SORUNLAR BİRER BİRER AYIKLANDI

Bu komisyon, hem tarafların talebi hem de üreticinin yaşadığı problemleri mevzuata dönüşecek olanların yasal mevzuata dönüşmesi, diğer idari kararlar ile halledilebilecek olanların ise ayıklanıp o çerçevede çözüme taşınması noktasında duracak." Hayvancılık Sektörü Çalışma Grubu adı altında kurulan komisyonda Türkiye Süt Üreticileri Birliği Başkanı Salih Okumuş da muhasip üye olarak yer aldı.

Komisyon'dan ilk rapor

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in süt sorunlarının çözümü için talep ettiği komisyon, 15 Şubat tarihinde Ankara'da birliğimizin tertip ettiği organizasyonda bir araya geldi.

Türkiye süt piyasasının içinde bulunduğu durum, sorunlar ve çözüm önerilerinin görüşüldüğü komisyona, Adana Süt Birliği Başkanı Mustafa Mercan başkanlık etti.

Merkez Birliği yönetim ve denetim kurulunun yanı sıra 40'a yakın birliğin başkanı ve temsilcisinin katıldığı toplantıda; içinde bulunduğumuz süt piyasa durumu, satış baskısı, kalite baskısı, sözleşme baskısı, fiyat baskısı ve yem fiyatları gibi konular görüşüldü. Çözüm önerileri ile birlikte de bir rapor çıkarılarak imza altına alındı. İmzalanan rapor bir gün sonra Bakanlığa gönderildi.

Türkiye Süt ve Süt Üreticileri Birliği Başkanı Salih Okumuş, komisyona katkı veren tüm katılımcılara teşekkür etti. Okumuş, üreticilerin sorunlarını çözmek için tüm bölgeleri kapsayan komisyon çalışmalarının devam edeceğini söyledi.

Adana Süt Birliği Başkanı Mustafa Mercan'ın başkanlık ettiği komisyon toplantısına, 40'a yakın birliğin başkanı ve temsilcileri katıldı.

Sütaş'tan Tire'ye dev yatırım

İzmir'in Tire İlçesi'nde, Sütaş tarafından organize sanayi bölgesinde yapımı devam eden süt ve süt ürünleri, yem ve biyogaz tesislerinin en geç 1.5 yıl içerisinde tamamlanarak hizmete açılacağı bildirildi. Tesis tamamlandığında 856 kişiye istihdam sağlanacağı belirtildi.

Sütaş Yönetim Kurulu Başkanı Muharrem Yılmaz, düzenlediği basın toplantısıyla, 65 milyon dolar harcayarak Tire Organize Sanayi Bölgesi'nde kuracakları süt ve süt ürünleri, yem ve biyogaz tesisleri hakkında bilgi verdi. Tire Organize Sanayi Bölgesi Konferans Salonu'ndaki toplantıya katılan basın mensupları maskot inek kostümlü "Sütaşkı Bandosu" tarafından karşılandı.

Toplantıdaki konuşmasında 19 yıldır Tire ve yöresinden süt alımı yaptıklarını belirten Başkan Yılmaz, "Burada 100 bin metrekaare alana sahip tesislerimizin temelini 2014 yılı Ekim ayında attık. İnşaatın ilk etabı tamamlandı. Toplam 65 milyon dolar yatırım yapacağız. Yıllık 100 bin ton süt işlenip, 500 ton yem üretilcek. Süt üreticisine yıllık 420 milyon lira kaynak sağlayacağız. Bölgede, yaklaşık 8 bin üreticiden süt alımı yapılacak. Tesislerimizde, 1 milyar lira yıllık ciro hedefliyoruz. Yatırımlarımızla, bölgesel kalkınmaya ve gelir dağılımını iyileştirilmesine katkı sağlayacağız. Biyogaz tesisimizle üretimi destekleyeceğiz. Sütün iyiliği ve bereketi Ege ve Akdeniz Bölgeleri'ne Tire'den yayılacak" dedi.

YATIRIMLAR SÜRECEK

Firmanın faaliyetleri

hakkında da bilgi veren Yılmaz, "Sütün iyiliğini ve bereketini yayarak, entegre şekilde sektörün yönetilmesi için çaba harcıyoruz. Doğal, süt ürünleri sunmak bizim misyonumuz. Üniversite ve üreticilerle eğitim çalışmaları yapıyoruz. Türkiye'de, 10 hane- den 8'ine Sütaş ürünleri giriyor. 1600 araçlık filo ile rekabet üstünlüğüne sahibiz. Esas becerimiz bu çarkı aksatmadan döndürebilmek. Tire ve Küçük Menderes süt üreticiliğinin merkezi ve kalesi konumunda. 11 yıldır sektörün lider markasıyız. Son beş yılda 250 milyon dolar yatırım yaptık. 2020'ye kadar 300 milyon dolar daha yatırım yapacağız. Sektörde damızlıklarımızı ithal etmek zorunda kalmamız büyük bir eksiklik" diye konuştu.

"SÜTAŞ İLE GÜÇ KAZANDIK"

İzmir Valisi Mustafa Toprak da Sütaş'ın Tire'ye yaptığı yatırımlardan heyecan duyduğunu ifade etti. Toprak, "Sütaş önemli marka. Sütaş ile birlikte ilimiz yeni bir üretim alanı ve gücü kazandı" dedi.

"YÖRESEL MARKALAR ÜRETİLSİN"

İzmir Ticaret Odası Başkanı Ekrem Demirtaş da Sütaş'ın Tire'deki tesislerde İzmir tulumu ve geleneksel Tire peyniri üreterek yöresel markalar yaratmasını istedi. İzmir genelindeki süt üretimi ve destekleme rakamlarını paylaşan İzmir İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Ahmet Güldal ise "İzmir'in Sütaş'a, Sütaş'ın da İzmir'e ihtiyacı vardı. Böylesine bir yatırımla büyük gurur duyuyoruz" ifadelerinde bulundu.

Muharrem
Yılmaz

TULSAN

Sağlıklı Sütün Kaynağı

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELER İÇİN KAPALI DEVRE MOBİL SAĞIM SİSTEMİ

Doğrudan Soğutma
Tankına Sağım

Sağım Odası Konforu

El Değmeden Kapalı
Devre Sağım Sistemi

Sağım Esnasında
Süt Filtreleme

Otomatik Yıkama ve
Temizleme Sistemi

Elektronik Kontrol Paneli

%100 Yerli Üretim

Patentli Üretim

YENİ

PATENTLİ ÜRÜN

www.tulsan.com.tr

Telefon: 0 212 292 90 99 Faks: 0 212 293 02 44

Pirinççi Mah. Pirinççi Köy Yolu Sok No: 35 / A K2 No 37/A Blok K:4-5 Eyüp - İstanbul

Prof. Dr. Orhan
Özçatalbaş

Akdeniz
Üniversitesi Ziraat
Fakültesi Tarım
Ekonomisi Bölümü
Öğretim Üyesi

Ar-Ge politikaları ve tarım

Toplumların sahip oldukları gelişmişlik düzeyi insan kaynaklarının doğru planlanması, araştırma ve geliştirme politikasıyla yakından ilgilidir. Yetişmiş insan kaynağı Ar-Ge için, Ar-Ge ise kaynak geliştirme ve kaynakların etkin kullanımı bakımından hayati öneme sahiptir. Ülkeler gelişmişliklerini sürdürülebilir kılmak ve bu yarışta öne geçmek üzere bilimin ortaya koyduğu bulgulardan yararlanmaktadırlar. Bu durum tüm sektörler için geçerli olduğu gibi hayvansal ve bitkisel üretim alanı içinde geçerlidir. Hatta sonuçların somutluğu yani değişimin ölçülebilirliği bakımından hayvancılık ve bitkisel üretim kolları önemli avantajlara sahiptir. Bu nedenle tarımsal potansiyeli yüksek olan ülkelerin tarımda beklenen performans gösterememesinin altında insan kaynağı planlamasındaki yetersizlikler, Ar-Ge ve teknoloji üretme kapasitesinin gelişti-

lememesi kadar üretilen teknolojinin başta çiftçi olmak üzere ilgili kesimlere doğru yöntemlerle ulaştırılamaması da büyük önem arz etmektedir.

Türkiye 2000'li yılların başından itibaren uyguladığı politikalarla insan, bilim ve teknoloji geliştirme alanında çok önemli atılımlar yapmıştır. Özellikle 2023 hedefleri içinde yer alan GSYH'nın 2 trilyon dolara çıkarılması ile birlikte Ar-Ge'ye ayrılan payın yüzde 3'e yani gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılması başlı başına bilim ve teknolojide çok önemli sonuçların alınmasına katkıda bulunacak niteliktedir.

Ar-Ge Politikası

Türkiye Ar-Ge politikaları Tübitak Vizyon 2023'e dayandırılmıştır. Bu belgede yer alan teknoloji alanları (Üretim, Biyoteknoloji, Gıda İşleme, Bilişim, Koruma, Teşhis ve Tedavi, Muhafaza ve Ambalaj, Analiz ve Ölçme, Mekanizasyon ve Taşıma) tarımla ilgili pek çok konuyla iç içedir. Tarım ve gıda alanının Ar-Ge ile ilişkili teknolojik faaliyet konuları ise (Klasik ıslah ve biyoteknolojinin kombinasyonu ile yeni genotipler geliştirme Tohum, tohumluk, fide, fidan ve damızlık üretimi, Gen kaynaklarının karakterizasyonu ve muhafazası, İşlenmiş ürün çeşitliliği, gıda işleme yöntem ve süreçleri, Gıda güvenliği ve güvenilirliği, Tarım, orman, gıda ve su ürünlerinde araç, gereç, ve yapılar ile üretim sistemlerinin geliştirilmesi, Koruma, kontrol ve tedavi teknikleri ile hastalık zararlılarla savaşım ve entegre mücadeleyi etkinleştirme, Doğal kaynak ve yaban hayatının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi, Tarım ve ormancılıkta uzaktan algılama ve erken uyarı sistemleri ile bilişim

teknolojilerinin geliştirilerek yaygınlaştırılması) hayvansal ve bitkisel üretim sektörüyle ilişkilidir. Belge; “Türkiye’yi tarım ve gıda alanında; bilime ve modern teknolojiye dayalı olarak, toplumun sağlıklı beslenmesini, gereksinimlerini yeterli nicelik ve nitelikte karşılayabilen, biyolojik çeşitliliğini koruyan ve toplumsal yarara dönüştürebilen, ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan sürdürülebilir, verimliliği artan tarım ve tarımsal sanayinin de katkısıyla, uluslar arası alanda rekabet edebilen gelişmiş bir ülke haline getirmeyi amaçlamaktadır.”

Yukarda belirtilen gelişmeleri elde etmek yönünde Başbakanlık Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS, 2011-2016) belgesi önemli tanımlamalar yapmaktadır. Buna göre Ar-Ge ve yenilik sistemindeki temel dinamiklerin işlevselliğini artıracak konulara dikkat çekilmekte ve bu şekilde Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik gelişmelerin hızlandırılarak sürdürülebilirliğin sağlanması hedefi ifade edilmektedir. Yine belgede; İnsan kaynaklarının geliştirilmesi, Araştırma sonuçlarının ticari ürün ve hizmete dönüşümünün teşvik edilmesi, Çok ortaklı ve çok disiplinli Ar-Ge ve yenilik işbirliği kültürünün yaygınlaştırılması, KOBİ’lerin yenilik sisteminde daha güçlü aktörler olmalarının teşvik edilmesi, Araştırma altyapılarının TARAL’ın bilgi üretme gücüne katkısının artırılması ve Ülkemizin çıkarlarını doğrultusunda uluslararası BTY işbirliğinin etkinleştirilmesi üzerinde durulmaktadır.

Uygulamalar ve Sonuçlar

Türkiye son 13 yılda belirgin olarak bilim ve Ar-Ge politikalarında önemli hatta radikal değişimler yapmıştır. 2003 ile 2014 yılları arasında Türkiye milli gelirini 305 milyar dolardan 800 milyar dolara çıkararak GSYH’sını 2,6 kat artırmışken, aynı dönemde Ar-Ge ye ayırdığı payı 8 kattan fazla artırmıştır. Dolayısıyla 2003 yılında gayrisafi yurtiçi hasıladan Ar-Ge’ye ayrılan pay binde 48 iken 2014 yılında yüzde 1’in üzerine çıkmıştır.

Ar-Ge harcamalarında özel sektör yüzde 50 ile ilk sırada olup, bunu yükseköğretim (yüzde 41) ve kamu kurumları takip etmektedir. 2014 yılında Ar-Ge harcamalarının yüzde 51’i ticari kesim tarafından finanse edilirken bunu yüzde 26 ile kamu, yüzde 18 ile yükseköğretim, yüzde 3 ile yurtiçi diğer kaynaklar ve yüzde 1 ile yurtdışı kaynaklar takip etmektedir.

Ar-Ge kaynaklarının yüzde 4’ü ise tarıma ayrılmakta olup, söz konusu 572 milyon dolarlık kaynağın yüzde 51’i kamu, yüzde 46’sı yükseköğretim ve yüzde 3’ü ise özel sektör tarafından yapılmaktadır.

Sonuç itibarıyla; 2023 hedeflerine ulaşmak üzere kendini konumlandırmış olan bir Türkiye, bilim ve teknoloji alanındaki tutarlı ve yenilikçi politikalarını kararlılıkla yürüttüğü ölçüde, diğer sektörlerde olduğu kadar hayvancılık ve bitkisel üretim sektörlerine yönelik olarak ta çok önemli gelişmeler elde edecektir.

Sütün zirvesi Ada'da buluştu

Kuşadası'nda
Birliğimizin
sponsorluğunda
düzenlenen
Süt Zirvesi'ne
başkan ve
yönetici
düzeyinde
400 süt
üreticisi katıldı

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği'nin sponsorluğunda gerçekleştirilen 2. Canlı Hayvan Fuarı ve 3. Ulusal Süt Zirvesi, Aydın'ın Kuşadası ilçesindeki Efes Kongre Merkezi'nde yapıldı.

Çözüm önerilerinin tartışıldığı ve 4 gün devam eden zirvede süt sektörünün üretim, işleme, pazarlama ve tüketim konusundaki bütün bileşenleri bir araya gelerek sorunları ortaya kondu. Gerek yabancı gerekse yerli uzmanların sunumlarıyla süt ve süt ürünleriyle bir yol haritası çö-

Süt Zirvesi'ne başkan ve yönetici düzeyinde 400 süt üreticisi katıldı.

zilen Süt Zirvesi'ne Başkan ve Yönetici Düzeyinde 400 üretici katıldı.

Zirveyi değerlendiren Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Fatih Salih Okumuş, kendileri açısından çok verimli bir süreç geçirdiklerini söyledi. Okumuş, "Sütün bütün aktörleri bu zirvede yer aldı. Sorunlar ve çözüm önerileri gerek yerli gerekse yabancı uzmanlar tarafından ortaya kondu. Üretici temsilcileri olarak biz de isteklerimizi burada dile getirdik" diye konuştu.

• **SORUN 1 :** Üretici örgütleri arasında kanunla belirlenen görevler pratikte farklı uygulanmaktadır.

• **ÇÖZÜM 1 :** Bakanlık yeni bir çalışma başlatarak üretici örgütleri arasındaki görev tanımlarına göre yetkilendirme yapmalıdır.

• **SORUN 2 :** Süt kayıt sistemi üzerinden destekleme primi ödenerek vergi kaybı önlenmektedir. Kamuya ilave gelir getiren bu faaliyet ücretsiz yapılmaktadır. Birliklerimiz çalıştırdığı personel maaşlarını ödemekte zorlanmaktadır.

• **ÇÖZÜM 2 :** Süt desteklemeleri primlerine ilave süt pazarlama ve hizmet bedeli farkı verilmelidir.

• **SORUN 3 :** Süt Tedarik Yönetmeliği mevcut hali ile sorunlara çözüm olmamakta.

• **ÇÖZÜM 3 :** yönetmeliğin uygulanması, izlenmesi ve sonuçlarının raporlanması görevi 5200 Sayılı Kanunda belirtildiği üzere Süt Üretici Birliklerince yapılması sağlanmalıdır.

• **SORUN 4 :** Çiğ süt alım fiyatları her bölgede farklı uygulanmakta ve 2014 yılından bu güne kadar da fiyatlar değişmeyerek üretici zarar etmektedir.

• **ÇÖZÜM 4 :** Bakanlıkça ilgili tarafların katılacağı Aynen asgari Ücret Komisyonu gibi görev yapacak bir komisyonca fiyatlar belirlenmeli ve uygulanması denetlenmelidir.

• **SORUN 5 :** Süt fiyatları artmadığı gibi ciddi bir düşüş eğilimi içerisine girmekte...

• **ÇÖZÜM 5 :** Süt fiyatları kaos döneminde girdi. Üreticiyi korumak adına devlet müdahalesi gerekmektedir. Et ve Süt Kurumu ile ortak hareket ederek süt fiyatlarına müdahale edilmesini bekliyoruz.

Başkan Okumuş, konuşmasına şöyle devam etti: "5200 sayılı yasanın günümüz ihtiyaçları gözetilerek ürün pazarlaması konularındaki kısıtlayıcı maddelerin değiştirilmesine yönelik çalışma yapılması ve yasalaşması sağlanmalıdır. Ortak bir akıl belirleme adına yaptığımız istişarede yeni gelişmelerle ilgili arkadaşlara bilgi verdik, onlardan gelen talepleri dinledik. Bu yönüyle de çok verimliydi."

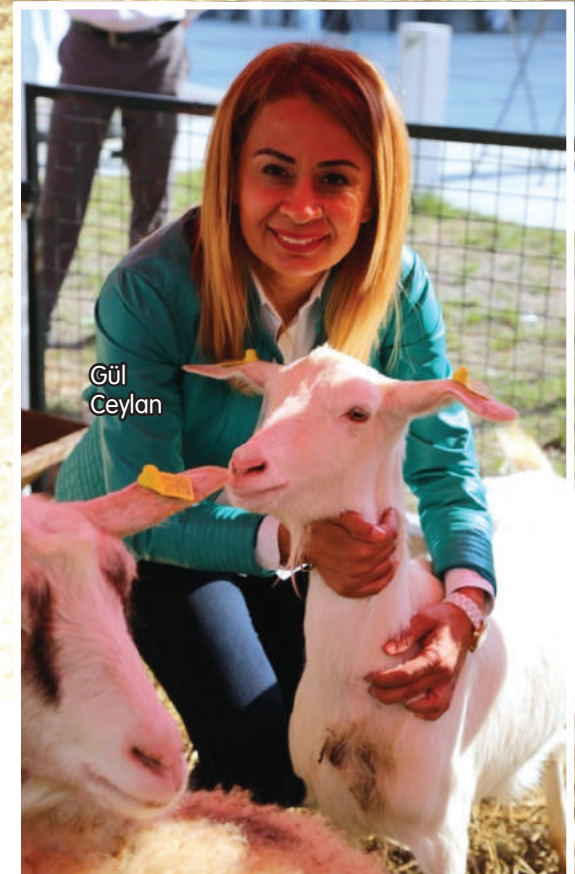

Kuşadası Efes Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen Anadolu EXPO 2'nci Canlı Hayvan Fuarı, 4 günde 55 bin kişiyi ağırladı. Fuarda, sektördeki teknolojik son gelişmeler görücüye çıktı

Canlı Hayvan Fuarı ziyaretçi rekoru kırdı

Türkiye'nin "ilk ve tek canlı hayvan fuarı" özelliğini taşıyan Anadolu EXPO 2'nci Canlı Hayvan Fuarı, Kuşadası Efes Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Platform Fuarcılık tarafından ilki geçtiğimiz yıl İzmir'de gerçekleşen fuarda, büyük ve küçükbaş hayvanlar ile sektördeki teknolojik son gelişmeler görücüye çıktı.

Fuarın geleneksel hale geldiğini ve bu yıl katılımcı rekoru kırdıklarını belirten Platform Fuarcılık Genel Müdürü Gül Ceylan, "İhtisas fuarı için bu çok iyi bir rakam. Çünkü ihtisas fuarlarında beklenen 10 - 15 bin arasında ziyaretçidir. Biz bunun kat kat üstüne çıktık. Kuşadası ve Türkiye için çok güzel bir fuar gerçekleşti. 12 ülkeden yaklaşık 55 bin kişiyi ağırladık. Türkiye genelinden

Gül Ceylan

de bine yakın önder çiftçi katıldı” dedi.

Anadolu EXPO 2. Canlı Hayvan Fuarı, katılımcı rekoru kırdı. 4 günde 12 ülkeden 55 bin ziyaretçi sayısına ulaşan fuar, aynı zamanda üretici ile alıcıları da bir araya getirerek sektöre canlılık getirdi.

Açılış töreninde konuşan Türkiye Hayvancılık Kooperatifleri Merkez Birliği (HAYKOP) Başkanı Ahmet Ertürk, “Tarım ve hayvancılıkta Ege, Türkiye’nin öncü bölgesi. Sektördeki son yeniliklerde yine ilk kez fuarımızda sergilenecek ve üreticimiz bunlar hakkında bilgi edinme fırsatı yakalayacak. Teknolojiyle birleşen yeni üretim ise Ege’nin tarım ve hayvancılıkta daha fazla söz sahibi olmasına neden olacak” diye konuştu.

ÖDÜLÜ DORUK KAPTI

Fuar kapsamında Aydın İli Kırmızı Et Üreticileri Birliği öncülüğünde düzenlenen «En Verimli Besi Sığırı Yarışması»nda Simental, Şarole, Montofon, Belçika Mavisi ve Büyük Simental olmak üzere 5 ayrı kategoride 20 damızlık hayvan podyuma çıkarak boy gösterdi. Yoğun ilgi gören ve heyecanlı anların yaşandığı yarışmada birinci olanlar 1 ton, ikinci olanlar ise 500 kilogram yemi ödül olarak kazandı. Sahiplerine ise kupa ve madalyaları verildi. Büyük Simental ırkı kategorisinde çikolata tutkusuyla fuarın gözdesi olan Doruk, şampiyon oldu. Doruk’un

sahibi Nezahat Karanfil, madalyasını Kuşadası Kaymakamı Muammer Aksoy’dan alırken, duygulu anlar yaşadı.

Niğde ve Bor'dan nezaket ziyareti

Niğde İli Süt Üreticileri Birliği ve Bor Süt Üreticileri Birliği, Türkiye Süt Üreticileri Birliği'nin yeni adresine nezaket ziyaretinde bulundu.

Türkiye Süt Üreticileri Birliği Başkanı Salih Okumuş'un makamında ağırladığı ziyarette, Bor Süt Üreticileri Birliği Başkanı Ziya Arslan ve yönetim kurulu üyeleri ile Niğde İli Süt Üreticileri Başkanı Ahmet Demirkoparan ve yönetim kurulu üyeleri hazır bulundu.

"TABAN OLMADAN ÇATI DA OLMAZ"

Demirkoparan, Niğde ili olarak merkez birliğinin çalışmalarını takdir ile karşıladıklarını söyledi. Kendilerini ziyaret eden misafirlerine teşekkür eden Başkan Okumuş ise, "Bizim görevimiz, Niğde ve Bor süt üreticileri gibi başarılı birliklerimizin tabanın güçlendirilmesini sağlamak. Taban olmadan çatı olmaz. Merkez Birliği olarak sizin gibi birliklerimizin sayısını daha da artırmalıyız" diye konuştu.

Sektöre ait yeni oluşumlar

hakkında Başkan Okumuş'tan bilgiler alan heyet, birliğin başarısının devamını diledi. Ziyaret sonunda Ahmet Demirkoparan yanında getirdiği satranç takımını Başkan Okumuş'a hediye etti ve ayrıca birliğin yeni adresi için hayırlı olsun dileklerinde bulundu.

Devletin çiğ süte müdahalesi

Doç. Dr.
Mehmet
Ufuk Tutan

Yaşar
Üniversitesi
Ekonomi Bölümü
Öğretim Üyesi

Piyasalara müdahale etmenin serbest piyasa koşullarının işleyişini bozacağı şeklindeki düşünce toplumda yaygındır. Ünlü İskoç düşünür Adam Smith'in "Bırakınız yapsınlar bırakınız geçsinler" sözünden sonra piyasalara yönelik herhangi bir devlet müdahalesine de olumlu bakılmamıştır. Ancak, 1872 ve 1929 yıllarındaki küresel ekonomik krizleri atlatmak için devletler, piyasaların allak bullak olmuş durumlarını düzeltmek için fiyat, sübvansiyon gibi çeşitli destek müdahalelerinde bulunarak piyasaları krizden çıkarmışlar ve sonra da bir daha aynı şekilde krize girmemeleri için birçok düzenlemeler getirmişlerdir. O nedenle de o günlerden beri hiçbir kriz birbirine benzemez; hep farklı nedenlerden dolayı krizler olur. Ancak, devlet müdahalesi krizlerde bakidir.

Ülkemizde çiğ süt üretimi 2010 yılından beri nerdeyse yarı yarıya artmış ve 2015 yılı itibariyle yıllık 18,6 milyon tona ulaşmıştır. 2008 yılında 1 milyonu aşan ineğin kesilmesi ile sonuçlanan çiğ süt krizinin ardından yaklaşık 400 bin kişiye 9 milyar TL'yi aşan düşük faizli kredi ve çiğ süt endüstrisine getirilen çeşitli devlet düzenlemeleri ile 2016 yılı başında çiğ süt üretiminin talebin çok üstüne çıkarıldığı saptanmıştır.

Bir süreden beri çiğ sütün litre fiyatı 1,15 TL'de sabitlenerek hem üreticilerin korunması hem de arz artışını kontrol edilmesi planlanmıştır. Ancak, Rusya ve Ortadoğu piyasalarının hızla daralması ile çiğ sütte kısa sürede çok büyük talep kayıpları ile karşılaşmıştır. Bu kayıpları telafi etmek için çiğ sütün süt tozuna dönüştürülmesi için Hükümet, sanayicilerle anlaşmış ve süt tozunda ton başına desteği 3000'den 4500 ABD Dolarına çıkarmıştır. Böylece, hem son yıllarda hızla artan çiğ süt arzına talep yaratmak hem de hızla daralan

çiğ süt ihraç piyasalarına işlenmiş süt ürünü ile yeni ihraç pazarları alternatifini yaratmak mümkün olacaktı. Deyim yerindeyse, bir taşla iki kuş...

Ancak, çiğ süt sanayi el altından üreticilerin elindeki sütleri litrede 80-90 kuruş arasında satın almaya başlayınca son 5 yıldan beri edinilen çiğ süt üretimi başarisı tehlikeye girmeye başlamıştır. Üstelik, üreticiye nakit vermek yerine zaman zaman yem ya da taksitle ödemeler yapılırken üretici de hayvanlarını kesmeye yönelmiştir.

İşte tam bu noktada Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, saklı duran piyasalara müdahale etme hakkını kullanmaya karar vermiştir. Et ve Süt Kurumuna talimat vererek piyasadan 300 bin ton çiğ sütü, litresi 1.15 TL'den satın alarak süt tozuna dönüştürülmesini istemiştir. Sanayicilere yönelik yapılan bu piyasa müdahalesi, büyük ihtimalle üreticiyi rahatlatacak ve çiğ süt üretim artışını kaldığı yerden devam etmesini sağlayacaktır. Ancak, her ne kadar dünya koşullarına göre ülkemizde yüksek üretim maliyetleri nedeniyle çiğ sütün litre fiyatı son yıllarda baskılansa da çiğ sütte en az 15 kuruşluk bir artışın bu yılın yaz aylarında yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde, üretici bu seferde fiyatların artan maliyetleri karşılamadığı nedeniyle önümüzdeki yıllarda tekrar ineklerini kesme sürecine girme ihtimali bulunmaktadır. Burada dikkate alınması gereken diğer konu da bölgesel olarak küçük üreticilerin birleşip toplu pazarlık yapacağı kooperatifler, birlikler benzeri oluşumların günümüz koşullarına uygun şekilde tekrar yapılandırılmasıdır. Bu şekilde piyasa, eşit koşullara sahip arz ve talep nüvelerinin karşılıklı pazarlığı kendi fiyat-üretim dengesine devlet müdahalesi olmadan ulaşabilecektir.

“Okul Sütü Programı” beşinci yılına girdi

**2012 yılından
bu yana
uygulanan
Okul Sütü
Programı
kapsamında
bu yıl, 6
milyonun
üzerinde
öğrenciye
57 bin ton süt
dağıtılacağı
açıklandı**

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulusal Süt Konsorsiyumunun işbirliğiyle yürütülen Okul Sütü Programı'nın bu yılki uygulamasına düzenlenen törenle start verildi. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü'nde yer alan Köy Hizmetleri İlkokulu'nda gerçekleştirilen törene Bakan Çelik'in yanı sıra Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı ile Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ve diğer yetkililer katıldı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, 5. yılına giren Okul Sütü Programı'nın bu yılki uygulaması ile 6 milyonun üzerinde öğrenciye toplam 57 bin ton

sütün dağıtılacağını söyledi.

Bakan Çelik, törende yaptığı konuşmada okul sütü programının 2012 yılından beri uygulandığını hatırlatarak, 33 bin 736 okula pazartesi, çarşamba ve cuma günleri olmak üzere haftanın üç günü süt dağıtımının bu yıl da devam edeceğini belirtti.

Okul Sütü dağıtımının 17 Haziran'a kadar devam edeceğini belirten Çelik, bu süre zarfında toplam 57 bin ton sütün 6 milyon öğrenciye ulaşmasının sağlanacağını belirtti. Bakan Çelik, programın başladığı 2012'den bu yılın sonuna kadar dağıtılacak toplam süt miktarının ise 250 bin tona ulaşacağını

Köy Hizmetleri İlkokulu'nda 'Okul Sütü Programı'nın startını veren Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik; miniklere süt dağıttı, sevinçlerine ortak oldu.

ifade etti.

Töründe konuşan Sağlık Bakanı Müezzinoğlu ise bu projenin sağlıklı nesiller yetiştirmesi amacıyla hayata geçirildiğinin altını çizerek, süt dağıtımının, sağlıklı yaşam alışkanlığı kazanılmasında çok önemli bir adım olduğunu vurguladı.

"BİR PROJE DAHA YAPACAĞIZ"

Bakan Müezzinoğlu, başlatmayı düşündükleri yeni bir proje ile ilgili olarak da şunları söyledi: "Sağlık Bakanlığı olarak biz istiyoruz ki okullarımızda 'sınıf sağlık temsilcisi' olsun. Her sınıfımızda bir kişi sağlık temsilcisi olsun. Ayrıca her okulda bir sağlık gönüllüsü öğretmenimiz olsun. Bu çalışmayı yapan okullarımıza da 'Sağlık Dostu Okullar' sertifikası verelim. İnşallah projeye son şeklini veriyoruz. Bir ay içinde 'Sağlık Dostu Okullar' projemiz ile Milli Eğitim Bakanımızın huzuruna bir protokol imzalamak üzere geleceğiz."

Tarım ve hayvancılık sektörü İzmir'de buluştu

Agroexpo Eurasia Tarım Fuarı, 11-14 Şubat tarihleri arasında Fuar İzmir'de gerçekleştirildi. Fuarda konuşan Bakan Çelik, üreticilerin kaliteyi artırması konusunda uyarılarda bulundu

Tarım ve hayvancılık sektörünün dev isimlerini 11. kez buluşturan "Agroexpo Eurasia Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı", 11-14 Şubat tarihleri arasında Fuar İzmir'de gerçekleştirildi. Fuarın açılış törenine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, Türkiye Süt Üreticileri Birliği Başkanı Salih Okumuş, İzmir Valisi Mustafa Toprak, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ve dünyanın bir çok ülkesinden tarım sektörü temsilcileri katıldı.

Türk tarımında, gıda sektöründe kalitenin artırılması gerektiğini söyleyen Bakan Çelik, üreticileri kalitenin artırılması için uyardı. Çelik, "Organik tarımda çok önemli destekler veriyoruz. Tohumda marka olma konusunda yerel bütün dinamikleri ayağa kaldıracacağız. Hayvan sağlığı ve gıda pazarında üzerimize düşenleri hep birlikte yapmamız lazım. Üretebilirsiniz ama bunları satacak pazar bulamazsanız yeni bir kriz ortaya çıkar. Gıda ürünlerinde kesinlikle markalaşmamız lazım. Bu konuda destekleri sürdüreceğiz" ifadelerini kullandı.

Açılış töreninin ardından geçen yıl ilki gerçekleştirilen "Altın Çan Damızlık Sığır" yarışması düzenlendi. Türkiye'nin seçkin çiftliklerinden özenle seçilerek fuara getirilen özel süt inekleri protokol

11. kez düzenlenen fuarda, İzmir Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Özer Türer, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'e kuzu hediye etti

önünde güzelliklerini sergiledi. Yarışmada birinci olan Melih Kırkpınar çiftliğinden Damla adlı ineğe Bakan Faruk Çelik, altın çanı taktı. İzmir Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Özer Türer, Bakan Çelik'e kuzu hediye etti.

EMEĞİ GEÇENLERE TEŞEKKÜR ETTİ

Stantları dolaşarak katılımcı firma temsilcileri ve üreticilerle sohbet eden İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, üreticilerin Tarım ve Hayvancılık Fuarı'na büyük ilgisini, sektörün İzmir'deki performansını göstermesi açısından önemli bulduğunu söyledi.

İzmir Valisi Mustafa Toprak ise İzmir'in bugün dünya çapında ürün değerlerine sahip olduğunu belirterek, kırsal kalkınma yatırımları açısından sektöre önemli destekler verildiğini dile getirdi. Toprak, insanları doyurma ve sağlıklı üretimle buluşturma noktasında tüm emeği geçenlere teşekkür etti.

Fuar büyük ilgi gördü

Orion Fuarcılık tarafından düzenlenen Fuar, 54 ülkeden 1400 katılımcıyla rekor kırarken, fuarın yapıldığı alan da bu yıl iki kat büyüdü. Orion Fuarcılık'tan yapılan açıklamaya göre, 450 standta bin 400 markanın yer aldığı fuara, çeşitli illerden iki bine yakın otobüs organizasyonu ile ziyaretçiler geldi. Organizasyonda 230 bin ziyaretçi hedefinin aşılmasıyla 250 bin ziyaretçiye ulaşıldığı kaydedildi.

Orion Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Tan, Türkiye'nin kendi alanında en büyük fuarı olan "Agroexpo Eurasia Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı"nın, düzenlendiği alanın bu yıl geçtiğimiz yıla göre iki kat büyüdüğüne dikkat çekti. Tan, "Bu fuar alanını sektöre hediye eden İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'na sonsuz teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Uzun ömürlü süt ile pastörize süt arasındaki farklar

**Prof. Dr.
Tansel Şireli**

Ankara
Üniversitesi
Gıda Güvenliği
Enstitüsü
Müdür
Yardımcısı

Süt; dişi memelilerin yavrularını beslemek amacıyla meme bezlerinden salgılanan bir besin maddesidir. İçme sütü; insan tüketimi amacıyla inek, koyun, keçi, manda ve deve gibi hayvanların sağılmasıyla elde edilen sütlerin çiğ ya da ısıtılmış işlem görmüş şeklidir (1). Süt yapısında bulunan su, yağ, kazein, serum proteinleri, laktoz, mineraller, enzimler, vitaminler, asitler ve gazlar gibi bileşenler nedeniyle zengin bir kimyasal içeriğe sahiptir. Bu özelliği sütün insanlar tarafından kullanımını arttırmakta ancak patojen mikroorganizmaların üremesi için de iyi bir ortam

görevi görmektedir. Sağıldığında belirli bir mikroorganizma yüküne sahip olan sütler, uygun şartlar altında muhafaza edilmediğinde ya da başka kontaminasyon kaynaklarına maruz kaldıklarında ciddi sağlık problemlerine yol açmaktadır. Tüm bu sorunların önlenmesi için sütler, sağıldıktan sonra, tüketime sunulmadan önce pastörizasyon ve UHT (Ultra High Temperature) işlemleri gibi teknolojik işlemler uygulanmaktadır (2).

Pastörizasyon ve UHT işlemleri ile çiğ sütte bulunan ya da çeşitli kay-

naklardan süte geçen patojen, bozulmaya neden olan ve/veya toksin oluşturan mikroorganizmalar yok edilirken raf ömrünün de uzatılması sağlanır. Raf ömrünün uzatılmasındaki en önemli etmen bozulma yapıcı mikroorganizmalar ile enzimlerin ısıtılmış işlem ile ortadan kaldırılmasıdır. Pastörizasyon ve UHT işlemleri arasındaki en önemli fark süte uygulanan sıcaklık ve zaman parametreleridir. Pastörizasyon işlemi daha düşük sıcaklıklarda daha uzun süre (72 °C'de 15 saniye/63 °C'de 30 dakika) yapılırken, UHT işlemi daha yüksek sıcaklıklarda saniyeler (135 °C'de 1 saniye) ile ifade edilebilecek kadar az zamanda yapılmaktadır. Bu nedenle pastörizasyon işlemi ile mikroorganizmaların sadece vejetatif formları yok edilirken UHT işlemi ile spor formları dahil tüm mikroorganizmalar imha edilmektedir (3,4). Bu farklılık nedeniyle pastörize sütlerin raf ömrü buzdolabında (+4 °C) 4-5 günken UHT sütlerin raf ömrü oda sıcaklığında 3-4 ay kadardır (1).

Sütlere uygulanan bu işlemlerin süt bileşimi üzerindeki etkileri yıllardır tartışılan ve süt tüketim oranlarını etkileyen önemli bir sorundur. Öncelikle bilinmesi gereken konu ısıtılmış işlemin sütün duyuşal özelliklerinde değişikliklere neden olduğu ancak bu değişikliklerin sütün türüne, sağıldığı sıradaki içeriğine ve uygulanan işlemin çeşidine göre değişiklik gösterdiği (6). Örneğin deve sütünün peynir altı proteinlerinin ısı stabilitesi inek sütününkine göre daha yüksek olmasına rağmen inek sütü yüksek sıcaklıklarda daha yavaş koagüle olur. Bunun nedeni, deve sütünde B-Ig ve K-kazein'in olmaması ya da az miktarlarda olmasıyla ilişkilendirilmektedir (7).

Kısa sürede uygulanan yüksek sıcaklık dereceleri kazein ve serum proteinlerinin yapısal ve besinsel

Tablo 1. Depolama sırasında Pastörize ve UHT sütlerde oluşan besin kayıpları (%) (5)

Bileşen	Pastörize süt	UHT süt
Suda çözünen vitaminler		
Askorbik asit	% 15-95 plastik paket % 54-84 karton paket	0-80 %
Folik asit	Belirgin bir kayıp yok.	Belirgin bir kayıp yok.
B ₁₂	Belirgin bir kayıp yok.	% 0 - 100
B ₆	Belirgin bir kayıp yok.	% 14 - 50
Riboflavin	% 4.5-15	% 0 - <10
Tiyamin	% < 10	% 10 - 18
Suda çözünen diğer vitaminler (Niyasin, Pantotenik asit, Biyotin)	Belirgin bir kayıp yok.	Niyasin %10, Pantotenik Asit % 0-30, Biyotin belirgin bir kayıp yok.
Yağda çözünen vitaminler Vitamin A	% 0-<10	% 0 - <10
Protein – Aminoasit	Belirgin bir kayıp yok.	% 0 - <5

özelliklerini bozmamaktadır. Ancak daha yüksek sıcaklıklar B-laktoglobulinin denatürasyonuna neden olur. Denatürasyona uğrayan proteinlerin sadece fiziksel özellikleri değiştiğinden kısa süreli uygulanan yüksek sıcaklıklar proteinlerin besinsel özelliklerine zarar vermemektedir (6,8).

UHT sütlerde uygulanan yüksek sıcaklık nedeniyle yağ globül membranlarındaki proteinler denatüre olmaktadır. Denatüre olan proteinler yağ globüllerinin stabilizasyonunu bozmaktadır. Buradan anlaşılabileceği gibi UHT işleminin süt yağı üzerindeki etkileri süt proteinlerinde olduğu gibi sadece fizikseldir (7,8).

Süt karbonhidratı olan laktozun çözünürlüğü sıcaklık artışıyla doğru orantılıdır. Pastörizasyon ısısında laktozda herhangi bir değişiklik görülmezken, sıcaklığın 100 °C'nin üzerine çıktığı, yüksek ısı, uzun zaman parametrelerinde çözünmeye başlayan laktozun aldehit grubu ile denatürasyona uğrayan proteinlerin amino grubu arasında Maillard reaksiyonu adı verilen bir reaksiyon oluşmaktadır. Maillard reaksiyonu esansiyel aminoasit kaybına neden olarak sütün besinsel değerini düşürmekte ve ayrıca aroma, tat ve renk gibi duyuşal özellikleri de olumsuz etkilemektedir (5,6,7).

UHT sütlerin pastörize ya da çiğ sütlerle göre en büyük kayıp ısı işleminden en çok etkilenen

bileşeni vitaminlerdir. Sütlerle yüksek ısı işlem uygulandığında suda çözünen vitaminlerden vitamin C, folik asit, B12, riboflavin ve tiyamin'in büyük bir kısmının kaybolduğu bilinmektedir (4). Yüksek sıcaklık ve uzun sürede yapılan ısı işlemler kalsiyum fosfat gibi minerallerin de fiziksel yapısını bozabilmektedir. Sıcaklığın etkisi ile kazein misellerinin dışına çıkan kalsiyum sütün besinsel değerinin değişmesine neden olmaktadır (8).

Sonuç

UHT sütlerin, çiğ ya da pastörize sütlerle göre en büyük avantajı her türlü mikroorganizmadan arınmış ve uzun ömürlü olmasıdır. Uygulanan yüksek sıcaklıklar nedeniyle UHT sütlerde pastörize sütlerle göre bir miktar besinsel kayıp olmaktadır. Ancak bu kayıplar protein, yağ ve karbonhidrat gibi sütün önemli ana bileşenlerinde değil vitamin, mineral gibi ısıya duyarlı yapıların da meydana gelmektedir. Kısa süreli uygulanan yüksek sıcaklıklar, temel bileşenlerin yapılarının değişmesine neden olsa da besinsel özelliklerinde hiçbir kayıp oluşturmamaktadır. Tüm bu nedenler ve bilimsel veriler ışığında UHT sütler hakkında söylenen olumsuz eleştirilerin yersiz olduğu ve UHT sütlerin de pastörize sütler gibi besleyici olduğudur.

KAYNAKLAR

- ROBINSON, R. K. (Ed.). (2005). *Dairy microbiology handbook: the microbiology of milk and milk products*. John Wiley & Sons.
- ÖZEL, A. G. G. (2008). Tüketicilerin süt tercihinde etkili olan faktörlerin incelenmesine yönelik bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(3).
- Anon (2016). *Türk Gıda Kodeksi Çiğ Süt Ve Isıl İşlem Görmüş İçme Sütleri Tebliği*. RG Tarih: 14 Şubat 2000 RG Sayı: 23964 Erişim Tarihi: 22.02.2016 Erişim Adresi: http://www.istanbul.gov.tr/w/mev/mev_teb/tebl_temel_saglik/cig_sut.pdf
- ÖZKAN, B. (2015). *Pastörize Sütün A Ve D Vitamin Kayıplarının İncelenmesi Ve A Ve D Vitaminlerince Zenginleştirilmesi* (Doctoral dissertation, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- BARRAQUIO, V. L. (2014). Which Milk is Fresh?. *Int J Dairy Sci Process*, 1(2), 1-6.
- GÜNDOĞDU, E., YILDIZ, H., & ÇAKMAKÇI, S. *Süt Bileşenleri Üzerine Isıl İşlemin Etkileri ve Besin Değeri Konusunda Değerlendirmeler*.
- CLAEYS, W. L., VERRAES, C., CARDOEN, S., De BLOCK, J., HUYGHEBAERT, A., RAES, K., & HERMAN, L. (2014). Consumption of raw or heated milk from different species: An evaluation of the nutritional and potential health benefits. *Food Control*, 42, 188-201.
- ABDULGHANI, A. H., PRAKASH, S., ALI, M. Y., & DEETH, H. C. (2015). Sensory evaluation and storage stability of UHT milk fortified with iron, magnesium and zinc. *Dairy Science & Technology*, 95(1), 33-46.

Et ve Süt Kurumunca (ESK), İzmir'in Kiraz ve Ödemiş ilçelerinde besicilerden litresi 1 lira 15 kuruştan süt alımına başlandığı belirtildi

İzmir Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'nin Ödemiş ilçesindeki Balaban Düve Çiftliği'nde düzenlenen düve satış törenine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müşaviri Ali Koyuncu, Hayvancılık Genel Müdürü Mustafa Kayhan, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürvekili Osman Uzun ve Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürü Ahmet Güldal katıldı.

Koyuncu, Bakan Faruk Çelik'in süt fiyatlarının 1 lira 15 kuruş seviyesinin altına düşmemesi için mücadele ettiğini,

sanayicilerle yapılan toplantıda bu konuda mutabık kalındı-

ğını dile getirdi. Koyuncu, «"Biz sanayiciye verdiğimiz sözleri yerine getirdik ama karşı taraf bunu fırsata çevirme gayreti içine girdi. Bunun üzerine Bakanımızın talimatıyla müdahale kararı uygulamaya sokuldu. Bu konuda bir seferberlik başlatıldı.

Çünkü biz bu filmi 2008 yılında seyretmiştik. O zaman da süt fiyatları

düşmüş üretici hayvanlarını kesmiş, sonra yine ithalat yapmak zorunda kalmıştık. Hasan kazanmadı Hans kazandı. Bu müdahaleyle bizim niyetimiz Hans'a değil Hasan'a Ahmet'e kazan-dırmak."

"KARARLIYIZ"

Dün Kiraz ilçesinde besicilerden litresi 1,15 lira-ya süt alındığını, uygulamanın Ödemiş ve ardından Balıkesir bölgesinde devam ettiğini dile getiren Koyuncu, "Besiciye, 'hangi köyde, kim, hangi toplayıcı, hangi sanayici litresi 80-90 kuruşa süt alıyorsa ona vermeyin, kooperatifinizi arayın' diyoruz. İzmir bölgesinden günlük bin ton süt alımı gözüktüyor. Ancak bu miktar, fiyatın 1.15 lirayı bulana kadar devam eder.

Fiyata denge getirene kadar alıma devam edeceğiz. Bakanımız çok kararlı, kesinlikle ve kesinlikle süt fiyatının 1.15'in altında olmasını istemiyoruz. Bununla her tür mücadeleyi yapacak altyapı oluşturuldu" dedi.

Tabanın sesi Tevfik Keskin

**Birliğimizin
Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı
Tevfik Keskin ta-
bandan gelen
üretici kimliği ile
tanınıyor**

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tevfik Keskin, tarım sektöründe uzun yıllar çeşitli kuruluşlarda faaliyet gösteren ve tarımın içinden, tabandan gelen üretici kimliği ile tanınıyor.

Sırasıyla; Hayrabolu Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi'nde yöneticilik ve başkanlık, Tekirdağ Bölge Birliği'ne bağlı kooperatiflerde yönetim kurulu başkanlığı, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Kurucu Yönetim Kurulu üyesi ve denetim kurulu üyesi, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Tekirdağ Bölge Birliği Başkanlığı, Ulusal Süt Konseyi Yönetim Kurulu Üyeliği, Hayrabolu Süt Üreticileri Birliği Kurucu Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulunan Tevfik Keskin, halen de Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği'nde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı'nı sürdürüyor.

2005 yılında kuruluş aşamasında 123 olan üye sayısı bugün altısı tüzel 1270 gerçek kişi olmak üzere toplam 1276 kişi ile Hayrabolu Süt Üreticileri Birliği'nde Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Temsilcisi olarak görev alan Keskin, Merkez Birliği'ne bağlı bölge birliklerinin yapmış olduğu genel kurullarının vazgeçilmez ismi olarak göreve geldiği günden bu yana faal olarak çalışmaktadır.

Sırasıyla Devrekani, Uzunköprü, Çerkezköy, Çorlu, İpsala, Kırklareli, Süleymanpaşa, Mustafa Kemal Paşa ve Manavgat Birlikleri'nin genel kurullarında görev alan Keskin, bunların yanı sıra Merkez Birliği bünyesinde çeşitli toplantı, seminer, fuar ve açılışlarda görev almıştır.

Tevfik Keskin'in Merkez Birliği temsilcisi olduğu Hayrabolu Süt Üreticileri Birliği; Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği ve Deniz Bank A.Ş ile hayata geçirilmek üzere olan "Anlık Süt Kayıt Sistemi Projesi"nde pilot bölge seçildi.

Çalışmaları bizzat yakından izleyen ve çalışmaların içinde olan Keskin, daha önce yapmış olduğu açıklamalarda sistemin tam anlamıyla hayata geçmesi ile üreticilere, birliklere ve sektör paydaşlarına büyük kolaylıklar sağlayacağını, verilerin daha şeffaf hale geleceğini belirtti.

1968 Tekirdağ Hayrabolu Doğumlu Tevfik Keskin evli ve bir çocuk babasıdır.

Formülü İsviçre'den rayihası Kars'tan...

Kars
Gravyeri,
damaklarda bıraktığı
tat ve kokusuyla tiryakilik
yaratıyor. Boğatepe Çevre ve
Yaşam Derneği Başkanı Koçu-
lu, bu peynirin ülkemizde
hak ettiği yerde
olmadığını
dile getiriyor

Kars Gravyeri, yuvarlak, içi parlak, kiraz büyüklüğünde delikleri olan kendine has rayihası (güzel koku) ile diğer peynirlerden ayrışıyor. Mayıs–haziran–temmuz aylarında yaylalarda açan çiçeklerle beslenen zavot ırkı ineklerin sütünden elde edilen Kars Gravyeri, damaklarda bıraktığı tat ve rayihasıyla, bir kez tadanlarda tiryakilik yaratan bir peynir türü.

Kars Gravyeri'nin üretiminin geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması çalışmalarına kendisini adayan Boğatepe Çevre ve Yaşam Derneği Yönetim Kurulu Başkanı İlhan Koçulu, bu peynirin Türkiye'de hak ettiği yeri bulamadığı düşüncesinde...

ANAVATAN İSVİÇRE

Bu peynir türünün anavatanı İsviçre'nin Emmentaller ve Gruyere bölgelerinden taa Kars'a kadar ulaşmasının ilginç bir hikayesi var. Sanayi devriminin başlamasının ardından Rus Çarı, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden konularında uzman kişiler getirir ülkesine... Gelenler arasında İsviçreli ve Alman peynir ustaları da bulunmaktadı. Peynir ustaları, ülkenin değişik bölgelerinde yaptığı araştırmaların ardından Güney Kafkasya'daki deniz seviyesinden 2000-2200 metre yükseklikteki otlaklarda yetişen bitki örtüsünün keskin aromasının peynirler için değişik bir tat olacağını fark ederler ve başlarlar üretme geçmeye... Kısa zamanda üretilen ürünler çok beğenilir ve ünü ülke geneline kısa sürede yayılır.

1877-78 yıllarındaki Osmanlı-Rus Harbi'nin ardından, bu peynir üretim merkezlerinin arasına, Rus hakimiyetine giren Kars ve Ardahan'ın çeşitli köyleri de eklenir. Mandıralardaki üretim ve beraberinde gelişen ticari ilişkiler karşılıklı bir öğrenme sürecini başlatır. Zamanla İsviçre peynirini Kafkasya sütüyle üretmeyi öğrenen yeni Malakan, Ermeni, Gürcü, Rum ve Karapapak ustalar yetişir. 1917 Devrimi sonrasında Rusya'nın Kars'tan çekilmesiyle bölgeden ayrılan üreticilerin mandıralarında, göçle gelen Karapapaklar, İsviçrelilerden öğrendikleri peynir üretimini devam ettirir. Üretimi, savaştan önceki kadar yoğun olmasa da, Kars gravyeri Boğatepe, Alagöz, Cicor, Nebiyurdu, İsaçayırı, Borluk, Yayıcı gibi yaylaların zengin bitkileriyle beslenen zavot ve montofon ırkı ineklerin sütüyle üretilmeye devam eder.

Anavatanı İsviçre olan Kars Gravyeri, içi parlak delikleri ve kendine has güzel kokusu ile diğer peynir türlerinden ayrılıyor. İsviçre'den Kars'a kadar ulaşmasının son derece ilginç hikayesi ise bu yazıda...

EKO PEYNİR MÜZESİ

Kültürler, bin yılların birikimi olarak yaşatılırsa her zaman yararlanmak için bir bilgi bulunur... Bunlar toplumun üretim bellekleri. Bu kültürel bellek gelişen sanayi karşısında hızla kaybolma sürecine girince, Boğatepe Çevre ve Yaşam Derneği önderliğinde Kars bölgesinde cumhuriyet dönemi ilk kaşar ve gravyerin üretiminin başlatıldığı yer olan Zavot köyünde (Boğatepe) ülkemizin ilk eko peynir müzesi kuruldu. Eko peynir müzesi sergi salonlarında, Kars peynirinin tarihi hikayesi ve üretimde kullanılmış aletler bulunuyor. Eko müzelerin temel kuralı olan kültürleri yaşam içinde sürdürmek amaçları gereği bölgedeki geçmişte üretilen peynir çeşitleri Ardahan Üniversitesi ile birlikte bir AB projesi kapsamında araştırıldı. Araştırmalar sonucunda 30 çeşit peynir üretildiği saptandı ve bu çeşitlerin üretim yöntemleri kayıt altına alındı. Tespiti yapılan peynirlerin içinden seçilen unutulmaya yüz tutmuş bazılarının üretimini eko müzenin desteğiyle yeniden canlandırmak için çalışma başlatıldı. Eko müzeler; yaşamın içinden gelen kültürel veya somut olmayan kültürel öğeleri, öğrenip, öğretip yaşamın içindeki işleviyle sürdürmek için yerel inisiyatiflerle kurulur.

BEBEK GİBİ İLGİ VE ÖZEN İSTİYOR

Yapımı uzun ve zorlu bir süreç gerektirdiği için bir annenin bebeğine gösterdiği özen ve ilgi gibi gravyer ustası da tekerine aynı ilgiyi göstermek zorunda kalıyor. Sadece bakım süresi beş ayı buluyor. Sütün, sağıldıktan sonra çok hızlı şekilde mandıraya ulaştırılması şart. Bu sürenin 1 saati geçmemesi gerekiyor. Bu süre aşıldığında peynirin karakteri değişiyor.

Süt sağım aşamasında hijyen kurallarının göz önünde bulundurulması ve hassas olunması gerekiyor. Kaşar peynirinin yapımında 2 kişiyle günde 7 ton süt işlenirken, gravyerde 7 kişiyle ancak 3-4 ton süt işlenebiliyor. Peynirler ayrı ayrı kazanlarda pişirilirken, bir kazan için 30 litre tüp gidiyor. Ardından 4 hafta boyunca 30 derecelik odalarda bekletiliyor. Peynirin pahalı olmasının altında yatan sebepler de zaten bunlar.

KARSTA SOFRALARIN VAZGEÇİLMEZİ

Adı meze sofralarında ünlense de bu gravyerin içeriği sağlığa yararlı birçok özellik içeriyor. Tok tutma özelliği ramazan ayında, sahurda yenildi-

ğinde tokluk hissi vermesinden ve iftarda hazmı kolaylaştırdığından, Karslılar yemek sonrası mutlaka bir parça gravyer tüketir. İçindeki yararlı bakteriler sayesinde ağız içerisinde zararlı bakterilerin oluşumunu ve kokuyu engeller. Omega3 içerir. 100 gramında yaklaşık 480 kalori var. Bu yüzden uzun süre tokluk hissi verir. İyi Kars gravyeri 6 ile 10 ay bekletildikten sonra sofraya konulmaktadır. 12 aydan sonrada peynir tabağına ve sandviçlere çok yakışır. Kars gravyeri, uygun koşullarda muhafaza edildiğinde yaklaşık 4 yıl ömrü vardır.

ARADAKİ FARK TADINDA GİZLİ

Avrupa'da İsviçre Gruyeri olarak bilinen bu peynir, Türkçe'de söylemesi daha kolay olduğu için gravyer olarak değiştirilmiştir. İsviçre Gruyeri ile Kars Gravyerinin tuz oranı aynıdır. Aralarındaki en belirgin fark ise Kars Gravyerinin gözenekli, İsviçre Gruyerinin ise gözeneksiz olmasıdır. Bir diğer ayırt edici özellik ise Kars'ta dağ sütü kullanılır. Bu sütün alındığı inekler yaklaşık bin çeşit bitkiyle beslendiği için güçlü bir aroması vardır.

Çiftçimizin
yüzü
gülsün!

DenizBank

ÇİFTÇİ KARDEŞİM!

Akaryakıtını, gübreni, yemini, tohumunu
Üretici Kart ile al; 6 aya varan vadelerde
faizsiz öde!

Çiftçimize hayat Deniz'de güzel!

SBERBANK

DenizBank bir Sberbank Grubu kuruluşudur.

www.denizbank.com | 444 6 800

Üretici Kart ile 6 aya varan vadelerde faizsiz ödeme avantajı, anlaşmalı üye işyerleri ve anlaşmalı firmalar için geçerlidir. Detaylı bilgi 444 6 800 no.'lu telefondan veya www.denizbank.com internet sitesinden alınabilir.

**Doğallıktan Ödün Vermeyiz
Tazelikten Vazgeçmeyiz
41 yıldır Böyle Geldik
Böyle Gideceğiz**

